

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ

ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΙΟΥΝΙΟΣ 2002

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ

ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΙΟΥΝΙΟΣ 2002

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ	2
2.1 ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ.....	2
2.2 ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ	11
2.3 ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ	23
2.4 ΕΓΧΩΡΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	25
2.5 ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	36
3. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	44

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η διεθνής οικονομική ανάκαμψη φαίνεται να συνεχίζεται και το δεύτερο τρίμηνο του 2002, άρχισε δε να επεκτείνεται και στην ιαπωνική οικονομία. Οι βελτιωμένες οικονομικές συνθήκες δημιουργούν βάσιμες ανησυχίες για ενδεχόμενη αναζωπύρωση του πληθωρισμού, με αποτέλεσμα να αυξάνονται οι πιέσεις στις κεντρικές τράπεζες για άνοδο στα επιτόκια. Οι οικονομικοί αναλυτές πιθανολογούν ότι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και η Τράπεζα της Αγγλίας θα κινηθούν προς αυτή την κατεύθυνση τους επόμενους μήνες, ενώ για την Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ η άνοδος των επιτοκίων τοποθετείται χρονικά μετά το Σεπτέμβριο. Σ' αυτό το καθεστώς της σχετικής ευφορίας, παραφωνία αποτελούν οι χρηματιστηριακές αξίες, οι οποίες εξακολουθούν να παραμένουν διεθνώς σε χαμηλά επίπεδα.

Στην εγχώρια οικονομία, σημειώνεται η μικρή επιτάχυνση που παρουσίασε ο πληθωρισμός τον Απρίλιο φτάνοντας το 2,65%, σε σύγκριση με άνοδο 2,36% το Μάρτιο. Η αύξηση του πληθωρισμού οφείλεται στην επιτάχυνση της ανόδου των τιμών των εγχώριων βιομηχανικών προϊόντων αλλά και στην επιτάχυνση των τιμών των υπηρεσιών. Αντίθετα, οι τιμές των εγχώριων γεωργικών προϊόντων σημείωσαν περαιτέρω επιβράδυνση, ενώ αυτές των εισαγόμενων προϊόντων παρουσίασαν και πάλι μικρή πτώση όπως και το Μάρτιο.

Στις εγχώριες νομισματικές εξελίξεις, δεσπόζει η σημαντική άνοδος που σημείωσαν το Μάιο οι συναλλαγματικές εισροές. Μέρος των συναλλαγματικών εισροών οφείλεται στο δανεισμό των κυπρίων από το εξωτερικό, που αν και παραμένει σε σχετικά χαμηλά επίπεδα σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο, εξακολουθεί να είναι σημαντική πηγή ξένου συναλλάγματος.

Πέραν από το ύψος του ξένου δανεισμού, ανησυχίες προκαλεί το γεγονός του αυξημένου συναλλαγματικού κινδύνου που αναλαμβάνουν οι δανειζόμενοι, στρεφόμενοι προς τρίτα νομίσματα εκτός του ευρώ.

Οι συναλλαγματικές εισροές, συνεπικουρούμενες από το χαμηλό ποσοστό αποδοχής τίτλων του δημοσίου στις δημοπρασίες, συνέβαλαν στη διατήρηση των συνθηκών πλεονασματικής τραπεζικής ρευστότητας. Η Κεντρική Τράπεζα, στα πλαίσια της αντιπληθωριστικής πολιτικής της, παρεμβαίνει στη χρηματαγορά μέσω δημοπρασιών (depos) για να διατηρήσει τα επιτόκια συμβατά με την αντιπληθωριστική πολιτική της.

Στον τουριστικό τομέα, τα μηνύματα εξακολουθούν να μὴν είναι ενθαρρυντικά. Εντούτοις, παρά τη μεγάλη μείωση κατά 23,9% στις τουριστικές αφίξεις που παρατηρήθηκε κατά τον Απρίλιο, το εισόδημα από τον τουρισμό αυξήθηκε κατά 5,7% την πρώτη τριμηνία του έτους, εξέλιξη που αποδίδεται στην άνοδο της κατά κεφαλής δαπάνης των τουριστών. Για ολόκληρη την πρώτη τετραμηνία, η πτώση των αφίξεων ήταν της τάξης του 14,8% σε σύγκριση με άνοδο 2,9% την αντίστοιχη περίοδο του 2001.

Στο εξωτερικό εμπόριο, μετά την μείωση που σημείωσαν οι συνολικές εισαγωγές το τελευταίο τετράμηνο του 2001, ακολούθησε ανάκαμψη, με το ρυθμό αύξησης των συνολικών εισαγωγών τον Ιανουάριο και Φεβρουάριο να φτάνει στο 3,8% και 21,8% αντίστοιχα, σε σύγκριση με άνοδο 28,8% και πτώση 6,6% τους αντίστοιχους μήνες του 2001. Ταυτόχρονα, όμως, οι συνολικές εξαγωγές παρουσίασαν μείωση κατά 15,8% και 5,6% τον Ιανουάριο και Φεβρουάριο αντίστοιχα, σε σύγκριση με άνοδο 11,9% και πτώση 13,8% τους

αντίστοιχους μήνες του προηγούμενου χρόνου. Ως αποτέλεσμα, το ακαθάριστο εμπορικό έλλειμμα το πρώτο δίμηνο του έτους ήταν της τάξης των £298,4 εκ., έναντι £248,1 εκ. το αντίστοιχο δίμηνο του 2001.

Η ιδιωτική κατανάλωση, όπως αντανακλάται στη μεταβολή του δείκτη λιανικών πωλήσεων, σημείωσε οριακή πτώση 0,2% το Μάρτιο έναντι αύξησης 1,5% το Μάρτιο του 2001. Για ολόκληρο το πρώτο τρίμηνο του 2002 η ιδιωτική κατανάλωση σημείωσε επιβράδυνση σε σχέση με το αντίστοιχο δίμηνο του 2001, αφού ο δείκτης όγκου λιανικών πωλήσεων σημείωσε άνοδο της τάξης του 2,2%, σε σύγκριση με αύξηση 4,0% την αντίστοιχη περίοδο του 2002.

Στην αγορά εργασίας, η ανεργία το Μάρτιο του 2002 ανήλθε, ως ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού, στο 3,5% σε σύγκριση με 3,0% το Μάρτιο του 2001. Ο αριθμός των ανέργων αυξήθηκε σημαντικά, συνεχίζοντας έτσι την ανοδική πορεία που ξεκίνησε από το Νοέμβριο του 2001. Όλοι οι τομείς της οικονομίας παρουσιάζουν αύξηση της ανεργίας, με εξαίρεση τον τομέα των κατασκευών.

Όσον αφορά τις υπόλοιπες εγχώριες εξελίξεις από τη μέχρι τώρα πορεία της οικονομίας, η κατάσταση δεν παρουσιάζει ιδιαίτερες διαφοροποιήσεις σε σχέση με την προηγούμενη Έκθεση.

Στους πρωτογενείς και δευτερογενείς τομείς της οικονομίας εξακολουθούν να σημειώνονται τόσο θετικές όσο και αρνητικές εξελίξεις. Αυτή η ανάμικτη εικόνα είναι ιδιαίτερα εμφανής στο δευτερογενή τομέα αφού, από τη μια, η μεταποίηση, παρά τη μικρή άνοδο στο δείκτη όγκου βιομηχανικής παραγωγής που σημειώθηκε τον Ιανουάριο, εξακολουθεί να παρουσιάζει πτώση κατά το πρώτο δίμηνο του έτους, ενώ από

την άλλη, η πορεία του τομέα των κατασκευών εξακολουθεί να είναι συνολικά θετική. Ενδεικτικό τούτου, είναι και το γεγονός ότι οι κατασκευές είναι ο μόνος τομέας της οικονομίας που παρουσιάζει πτώση στην ανεργία. Στον πρωτογενή τομέα, και ειδικότερα στη γεωργία, παρατηρήθηκε αισθητή ανάκαμψη, με τη γεωργική παραγωγή να παρουσιάζεται σημαντικά αυξημένη κατά το 2001, σε σύγκριση με τη μεγάλη μείωση που σημειώθηκε τον προηγούμενο χρόνο. Όμως, όσον αφορά τον τομέα αυτό, δεν υπάρχουν ακόμα διαθέσιμα στοιχεία για την πορεία που ακολουθεί μέσα στο 2002.

Όσον αφορά τα δημόσια οικονομικά, τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία, δείχνουν πως το δημοσιονομικό έλλειμμα κατά το 2001 κυμάνθηκε στο 2,8% του Α.Εγχ.Π., σε σύγκριση με 2,7% το 2000. Πιο συγκεκριμένα, το δημοσιονομικό έλλειμμα αυξήθηκε στα £164,31 εκ. από τα £150,48 εκ. τον προηγούμενο χρόνο. Η μικρή άνοδος του δημοσιονομικού ελλείμματος ως ποσοστού του Α.Εγχ.Π. οφείλεται κυρίως στην επιβράδυνση των δημόσιων εσόδων, που μεγεθύνθηκαν κατά 11,3% το 2001, σε σύγκριση με 17,3% το 2000, ενώ μικρή επιβράδυνση σημειώθηκε στις δημόσιες δαπάνες.

2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

2.1 ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ

Διεθνείς Οικονομικές Εξελίξεις

Η πορεία της οικονομικής ανάκαμψης φαίνεται να συνεχίζεται στις ΗΠΑ και Ευρώπη και κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2002. Η διεθνής οικονομική ανάκαμψη, σε συνδυασμό με μια σειρά μέτρων που πήρε η ιαπωνική κυβέρνηση, δημιούργησαν μια συγκρατημένη αισιοδοξία ότι τα χειρότερα

έχουν περάσει για την ιαπωνική οικονομία. Οι βελτιωμένες οικονομικές συνθήκες δημιούργησαν βάσιμες ανησυχίες για ενδεχόμενη αναζωπύρωση των πληθωριστικών πιέσεων, ειδικότερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) και προβλέψεις για αύξηση των επιτοκίων εντός του έτους. Σε αντίθεση, οι κυριότερες χρηματιστηριακές αγορές, εκτός εκείνης της Ιαπωνίας, παρουσίασαν μηνιαία πτώση το Μάιο .

Στις **ΗΠΑ**, ο συνδυασμός χαμηλών επιτοκίων και φοροαπαλλαγών διατηρούν ψηλά τις καταναλωτικές δαπάνες με τις λιανικές πωλήσεις να σημειώνουν τη μεγαλύτερη μηνιαία άνοδο μετά τα γεγονότα της 11^{ης} Σεπτεμβρίου, φτάνοντας ετήσιο ρυθμό της τάξης του 5,7%. Το μήνα Απρίλιο, οι τιμές καταναλωτών αυξήθηκαν κατά 0,5% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα, καταγράφοντας ετήσια αύξηση της τάξης του 1,6%. Ταυτόχρονα, η καταναλωτική εμπιστοσύνη συνεχίζει να είναι θετική. Συγκεκριμένα, ο δείκτης του Πανεπιστημίου του Μίσιγκαν ανήλθε στις 96 μονάδες το Μάιο σε σχέση με 93 μονάδες τον προηγούμενο μήνα. Σε αντιδιαστολή, το ποσοστό ανεργίας τον Απρίλιο ανήλθε σε 6,0% σε σύγκριση με 5,7% το Μάρτιο, ενώ το έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών επιβαρύνει την οικονομία καθώς έφτασε στα 417 δις δολάρια το 2001. Όσον αφορά τις χρηματαγορές, οι δείκτες Dow Jones, S&P 500 και Nasdaq συνέχισαν το Μάιο την καθοδική τους πορεία, καταγράφοντας πτώση 1,4%, 1,7% και 3,2% αντίστοιχα, σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα.

Οι οικονομίες της **Ευρωζώνης** συνεχίζουν την ανάκαμψη. Ο ρυθμός μεγέθυνσης του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) της Γερμανίας και Γαλλίας το πρώτο τρίμηνο του 2002, σε σχέση με το προηγούμενο, ανήλθε στο 0,2% και 0,4%, αντίστοιχα. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) υπάρχει αισιοδοξία όσον αφορά την οικονομία στο εγγύς

μέλλον, η οποία αντικατοπτρίζεται στους δείκτες βιομηχανικής εμπιστοσύνης. Συγκεκριμένα, το Μάιο, ο γερμανικός δείκτης βιομηχανικού κλίματος Ifo είχε άνοδο στις 91,5 μονάδες σε σχέση με 90,5 μονάδες τον προηγούμενο μήνα. Παράλληλα, αναπτύσσονται και κίνδυνοι πληθωριστικών πιέσεων. Ήδη το ποσοστό πληθωρισμού τον Απρίλιο στην Ευρωζώνη ανήλθε στο 2,4%, πάνω από το όριο του 2% που έχει θέσει η ΕΚΤ, και προβλέπεται ότι θα συνεχίσει να κυμαίνεται σε αυτά τα επίπεδα για το τρέχον έτος ενισχύοντας την πίεση για αύξηση των επιτοκίων. Οι ευρωπαϊκές χρηματιστηριακές αγορές σημείωσαν επίσης πτώση το μήνα Μάιο έναντι του προηγούμενου μήνα. Συγκεκριμένα, ο γερμανικός δείκτης DAX παρουσίασε πτώση 3,2%, ο γαλλικός δείκτης SBF 250 μειώθηκε κατά 2,6%, ενώ ο ιταλικός δείκτης BCI μειώθηκε κατά 4,5%.

Στη **Βρετανία**, η οικονομία κατέγραψε μηδενικό ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης κατά το πρώτο τρίμηνο του 2002. Ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής είχε μείωση της τάξης του 5,9% μέχρι το μήνα Μάρτιο σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο, που ήταν η μεγαλύτερη πτώση από το 1981. Ο πληθωρισμός, βασισμένος στο δείκτη RPIX, το μήνα Απρίλιο παρέμεινε σταθερός στο 2,3%, κάτω από το στόχο του 2,5% που έχει θέσει η Τράπεζα της Αγγλίας, ενώ οι τιμές καταναλωτών επέδειξαν ετήσια αύξηση της τάξης του 1,5% έναντι 1,3% το Μάρτιο. Το Μάιο, ο δείκτης FTSE100 παρουσίασε μηνιαία πτώση της τάξης του 0,8%.

Στην **Ιαπωνία** η οικονομία φαίνεται να σταθεροποιείται και θεωρείται πιθανή μια περιορισμένη ανάπτυξη κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2002. Η βιομηχανική παραγωγή σημείωσε άνοδο 0,5% το πρώτο τρίμηνο του 2002 σε σύγκριση με το προηγούμενο, καταγράφοντας, εντούτοις, ετήσια πτώση της τάξης του 6,1%.

Αισθητή αύξηση κατά 32,6% σημείωσε η προσφορά χρήματος M1 τον Απρίλιο σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Το πλεόνασμα τρεχουσών συναλλαγών ανήλθε στα 96,1 δις δολάρια το Μάρτιο, σε σύγκριση με 90 δις δολάρια τον προηγούμενο μήνα, ενώ ο δείκτης Νίκκει 225 σημείωσε άνοδο της τάξης του 2,6%.

Σημαντικό ρόλο στις εκτιμήσεις για τον παγκόσμιο ρυθμό ανάπτυξης διαδραματίζουν οι εξελίξεις στις διεθνείς αγορές πετρελαίου. Οι τιμές του ακάθαρτου πετρελαίου παρέμειναν σχεδόν σταθερές στα \$25,33 το Μάιο, σε σύγκριση με \$25,70 τον Απρίλιο.

Πίνακας 1

Βασικοί Οικονομικοί Δείκτες

(Εκατοστιαία μεταβολή)

	Α.Εγχ.Π				Βιομηχανική Παραγωγή	Λιανικές Πωλήσεις	Ανεργία Μάρτιος	Πληθωρισμός (CPI) Απρίλιος
	Τριμηνιαία	Ετήσια	Τριμηνιαία	Ετήσια				
	Q4	Q4	Q1	Q1	ετήσια	ετήσια	Μάρτιος	Απρίλιος
Βρετανία	0,0	1,6	0,0	1,0	-5,9 (Μάρ)	6,9 (Απρ)	5,1	1,5
Ιαπωνία	-4,8	-1,9	---	---	-6,1 (Απρ.)	-4,3 (Μάρ)	5,2	-1,2**
ΗΠΑ	1,7	0,5	5,6	1,5	-2,0 (Απρ.)	5,7 (Απρ)	6,0*	1,6
Ευρωζώνη	-0,8	0,7	---	---	-2,9 (Μάρ.)	2,0 (Μάρ)	8,4	2,4

Πηγή: *The Economist*, 1 Ιουνίου, 2002

* Στοιχεία Απριλίου, 2002

** Στοιχεία Μαρτίου, 2002

Πίνακας 2

Προβλέψεις Α. Εγχ. Π.

(% μεταβολή ετησίως)¹

	Ετήσια	The Economist Poll GDP Forecast ²			Lehman Brothers Weekly Outlook - GDP ³			ΔΝΤ GDP Forecast ⁴		
		2000	2001	2002	2003	2001	2002	2003	2001	2002
Βρετανία	2,2	2,2	1,9	2,9	2,2 (2,4)	1,8	3,5 (3,0)	2,2	2,0	2,8
Ιαπωνία	1,6	-0,4 (-0,6)	-1,0	1,1	-0,5	0,5 (-0,5)	0,5	-0,4	-1,0	0,8
ΗΠΑ	4,1	1,2 (1,1)	2,8 (1,7)	3,5	1,2	2,6 (2,5)	3,6 (3,5)	1,2	2,3	3,4
Ευρωζώνη	3,4	1,5	1,3 (1,2)	2,8	1,5	1,5 (1,8)	2,8	1,5	1,4	2,9
Παγκόσμια	3,9				1,2	2,1 (1,9)	3,1	2,5	2,8	4,0

¹ Οι αριθμοί σε παρένθεση δίνουν το αντίστοιχο του περασμένου μήνα, σε περίπτωση αλλαγής.

² Πηγή: *The Economist*, 1 Ιουνίου, 2002.

³ *Lehman Brothers Global Weekly Economic Monitor*, 31 Μαΐου, 2002.

⁴ ΔΝΤ, *World Economic Outlook*, Απρίλιος, 2002.

Διεθνή Νομίσματα

Κατά το μήνα Μάιο το ευρώ σημείωσε συνεχή και σταθερή ανάκαμψη έναντι του δολαρίου ξεπερνώντας τα 93 σεντ ανά ευρώ στις 30 Μαΐου 2002 σε σχέση με την ισοτιμία των 90 περίπου σεντ ανά ευρώ που ίσχυε κατά το τέλος Απριλίου και των 87 σεντ που ίσχυε κατά το τέλος Μαρτίου. Η πορεία αυτή οφειλόταν μάλλον σε αδυναμία του αμερικάνικου νομίσματος το οποίο δέχθηκε πιέσεις, εν μέρει λόγω φυγής κεφαλαίων, που σχετίζεται με την όχι και τόσο καλή πορεία του χρηματιστηρίου, παρά την οριακή βελτίωση του ελλείμματος στο εμπορικό ισοζύγιο που καταγράφηκε το Μάρτιο.

Η στερλίνα κατά την υπό εξέταση περίοδο παρουσίασε σημαντική αποδυνάμωση έναντι του ευρώ, και κατέγραψε μικρές διακυμάνσεις έναντι του δολαρίου. Στις 30 Μαΐου 2002 οι αντίστοιχες ισοτιμίες που σημειώθηκαν ήταν 1,462 δολάρια ανά στερλίνα και 0,64 στερλίνες ανά ευρώ. Η στερλίνα επηρεάστηκε αρνητικά από την ανακοίνωση του πρωθυπουργού της Αγγλίας για την πιθανή ένταξη της Αγγλίας στην ΟΝΕ.

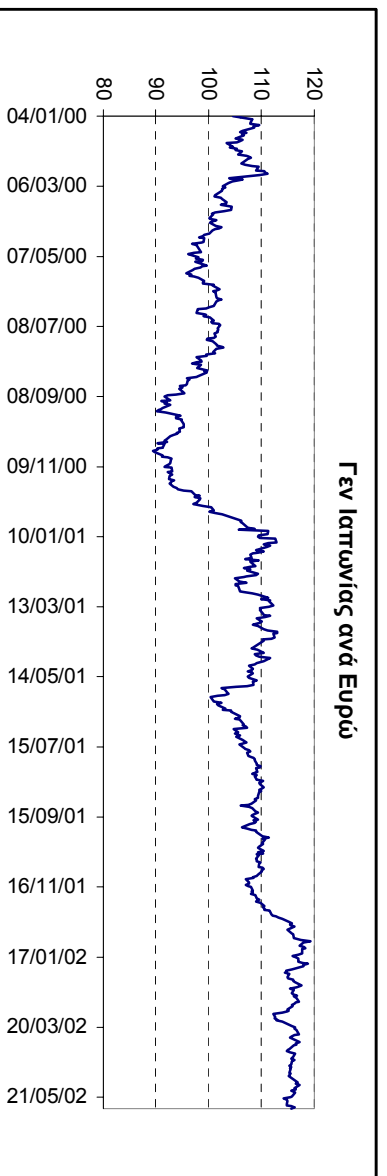
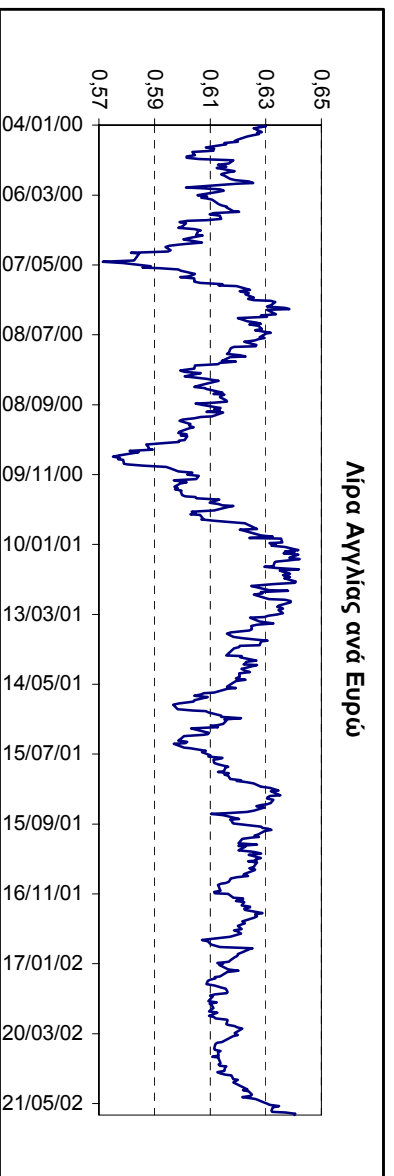
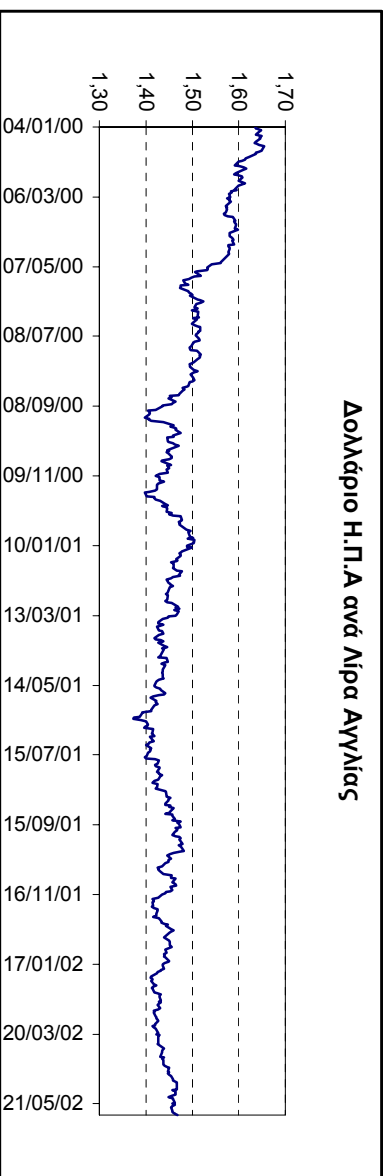
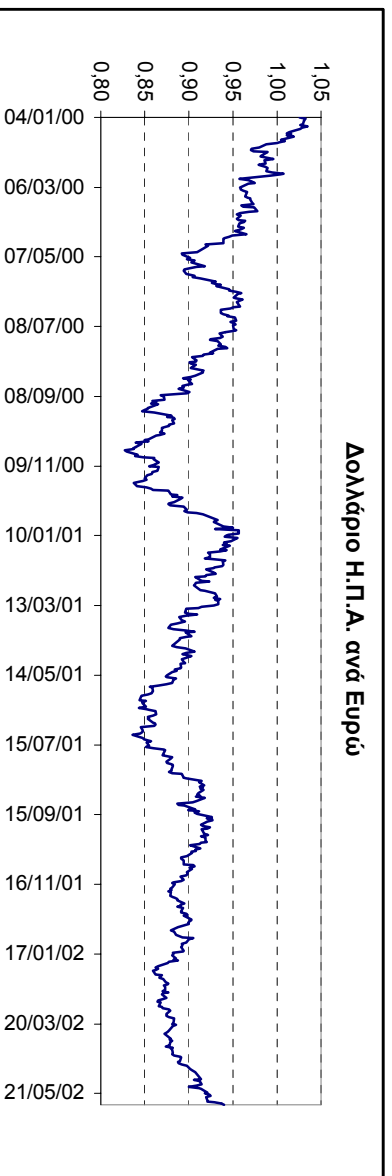
Το ιαπωνικό γεν παρουσίασε ενδυνάμωση έναντι του δολαρίου κατά το Μάιο του 2002 φθάνοντας τα 124,60 γεν ανά δολάριο, και σημειώνοντας σημαντική ανατίμηση της τάξης του 2,7% σε σχέση με την ισοτιμία που ίσχυε στο τέλος Απριλίου. Αυτό έρχεται σε αντίθεση με τον τρίτο υποβιβασμό που υπέστη η Ιαπωνία στην αξιολόγηση των Standard & Poor's για δανεισμό σε ξένο και εθνικό νόμισμα, από AA στο AA-, καθώς επίσης τον υποβιβασμό από τους Moody's, πέφτοντας από Aa3 στο A2.

Μια γενική εικόνα για τις διακυμάνσεις στις διεθνείς συναλλαγματικές ισοτιμίες κατά το

πρόσφατο παρελθόν, μέχρι το τέλος Μαΐου 2002, παρουσιάζεται στο διάγραμμα 1.

Διάγραμμα 1

Διεθνείς συναλλαγματικές ισοτιμίες
4/1/2000 - 31/05/2002

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι εκτιμήσεις μεγάλου αριθμού διεθνώς αναγνωρισμένων και έγκυρων χρηματοοικονομικών ιδρυμάτων για την πορεία των διεθνών συναλλαγματικών ισοτιμιών στο σύντομο μέλλον, όπως καταγράφονται από δημοσκόπηση του Reuters. Σύμφωνα με τον πίνακα 3, οι αγορές αναμένουν ότι το ευρώ θα

ενδυναμωθεί οριακά έναντι του δολαρίου και της στερλίνας κατά τους επόμενους δώδεκα μήνες, ενώ το γεν αναμένεται να δείξει σημάδια αποδυναμωσης έναντι των άλλων νομισμάτων, ως αποτέλεσμα των σοβαρών προβλημάτων που εξακολουθούν να ταλανίζουν την οικονομία της Ιαπωνίας.

Πίνακας 3

Προσδοκίες διεθνών αγορών για συναλλαγματικές ισοτιμίες Μηνιαία Δημοσκόπηση των Reuters

(Μάιος, 2002)

Νόμισμα	Στατιστικά στοιχεία	Προσδοκίες για συναλλαγματικές Ισοτιμίες			
		1 μήνας	3 μήνες	6 μήνες	12 μήνες
Δολάρια ανά Ευρώ	Μέσος όρος	0,91	0,91	0,91	0,92
	Ελάχιστη τιμή	0,86	0,84	0,82	0,77
	Μέγιστη τιμή	0,94	0,96	0,98	1,01
	Αριθμός παρατηρήσεων	51	53	53	52
Δολάρια ανά Στερλίνα	Μέσος όρος	1,46	1,46	1,45	1,45
	Ελάχιστη τιμή	1,41	1,37	1,33	1,24
	Μέγιστη τιμή	1,50	1,54	1,55	1,56
	Αριθμός παρατηρήσεων	50	52	52	51
Γεν ανά Δολάριο	Μέσος όρος	129	130	132	133
	Ελάχιστη τιμή	123	122	121	117
	Μέγιστη τιμή	133	140	145	160
	Αριθμός παρατηρήσεων	51	53	53	52
Στερλίνες ανά ευρώ	Μέσος όρος	0,62	0,61	0,63	0,63
	Ελάχιστη τιμή	0,60	0,61	0,62	0,62
	Μέγιστη τιμή	0,63	0,62	0,64	0,65

Πηγή: Reuters. Η δημοσκόπηση διεξήχθη κατά την περίοδο 9 Μαΐου, 2002.

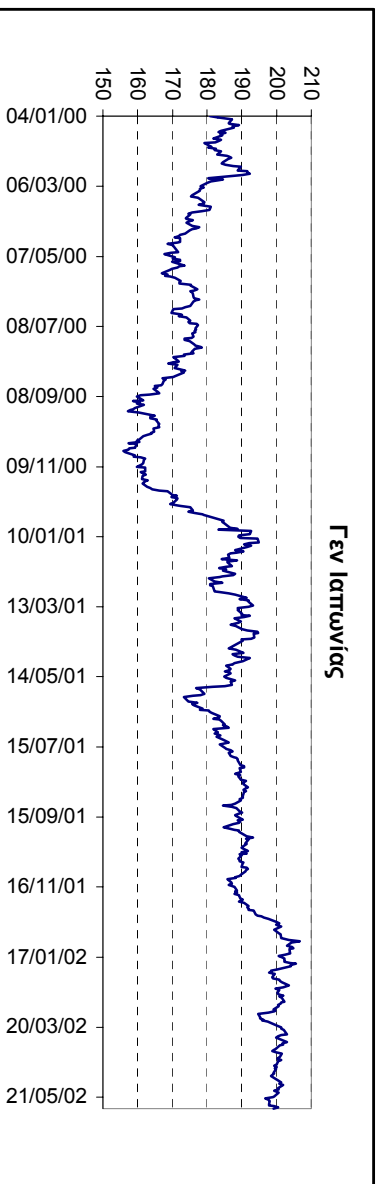
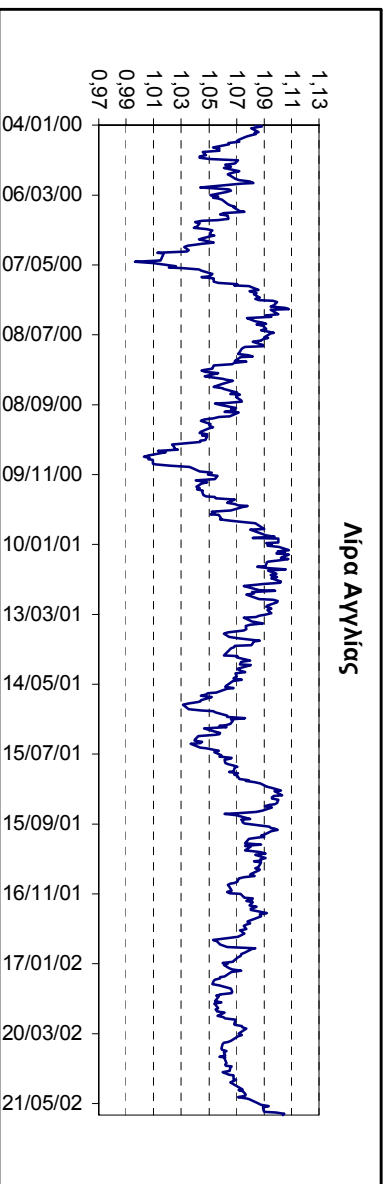
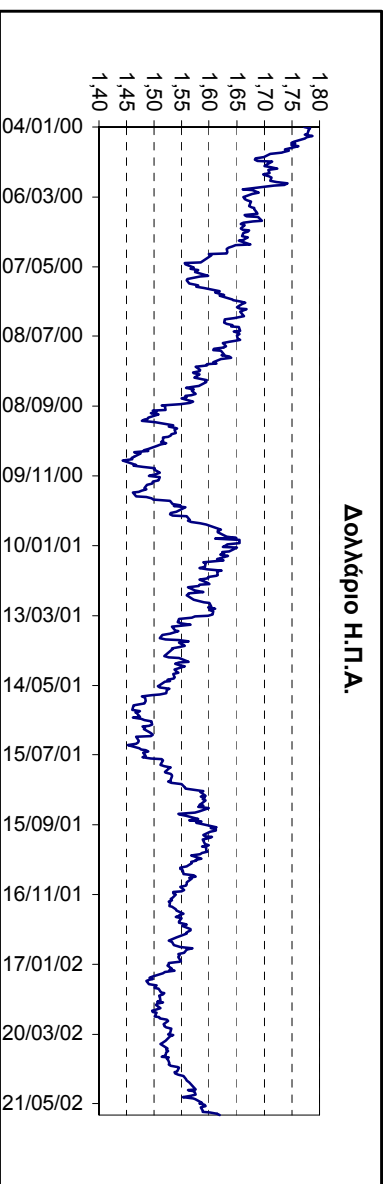
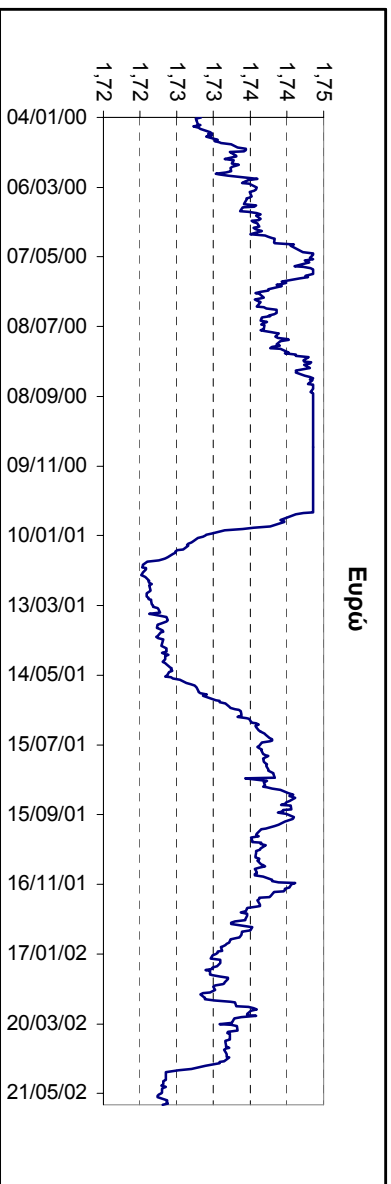
Κυπριακή λίρα

Το κυπριακό νόμισμα κατά τον υπό ανασκόπηση μήνα κατέγραψε οριακές διακυμάνσεις έναντι του ευρώ, φτάνοντας τα 1,728 ευρώ στις 30 Μαΐου 2002 (μέση τιμή fixing). Αντικατοπτρίζοντας τις διακυμάνσεις των διεθνών νομισμάτων κατά την πιο πάνω περίοδο, η κυπριακή λίρα ενδυναμώθηκε έναντι του δολαρίου και της

στερλίνας, ενώ σημείωσε μικρές διακυμάνσεις σε σχέση με το ιαπωνικό γεν. Οι πρόσφατες συναλλαγματικές διακυμάνσεις της κυπριακής λίρας έναντι του ευρώ, δολαρίου, στερλίνας και γεν παρουσιάζονται συνοπτικά στα πιο κάτω διαγράμματα.

Διάγραμμα 2

Συναλλαγματικές ισοτιμίες έναντι της Κυπριακής Λίρας
4/1/2000 - 31/05/2002

Όσον αφορά την εγχώρια αγορά συναλλάγματος, τα συνοπτικά αποτελέσματα των συνεδριάσεων καθορισμού συναλλαγματικών ισοτιμιών fixing που διεξήχθησαν μέχρι τις 30.5.2002, με βάση την ημερομηνία συναλλαγής (transaction date), παρουσιάζονται στον πίνακα 4. Όπως φαίνεται στον εν λόγω πίνακα, από την 1.1.2002 μέχρι τις 30.5.2002 καταγράφηκαν καθαρές εισροές ξένου συναλλάγματος ύψους £62,80 εκ. σε σύγκριση με £200,47 εκ. τους πρώτους πέντε μήνες του 2001.

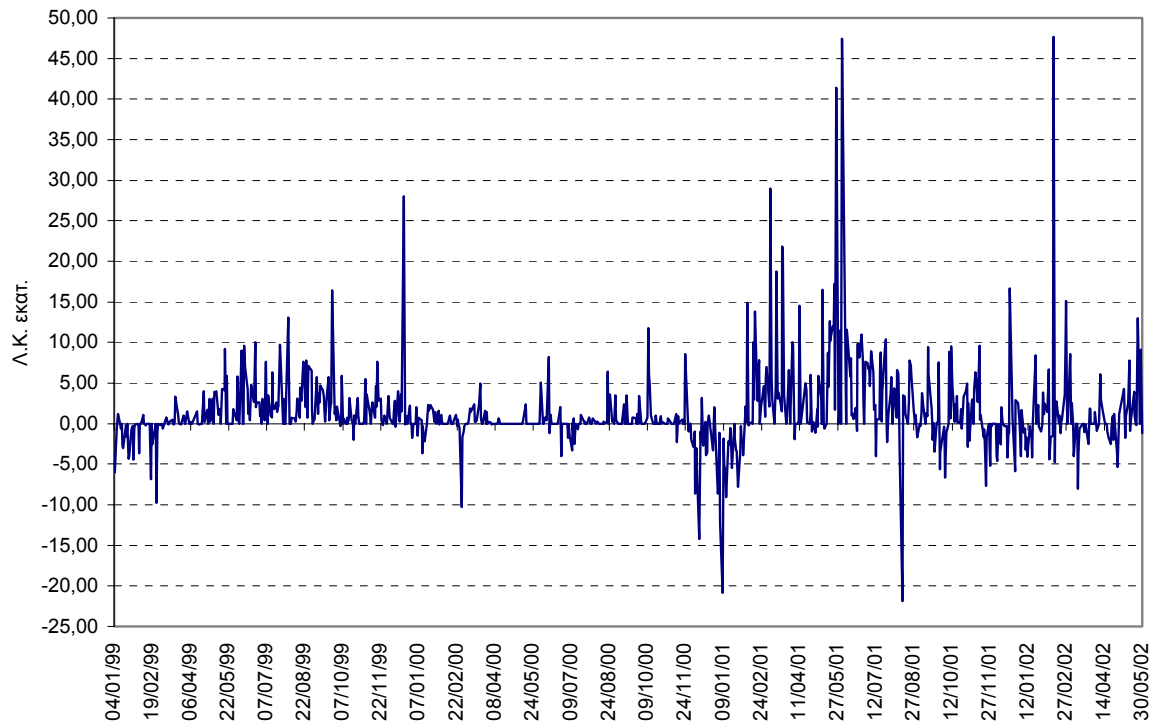
Συνολικά, συμπεριλαμβανόμενων των παρεμβάσεων και άλλων πράξεων στη

διατραπεζική αγορά (συγκεκριμένα, εκτέλεση προθεσμιακών συμβολαίων συναλλάγματος), η Κεντρική Τράπεζα απορρόφησε από το τραπεζικό σύστημα από τις 2.1.2001 μέχρι τις 30.5.2002 ξένο συνάλλαγμα αξίας £778,17 εκ. Σημειώνεται ότι πέραν του 50% αυτών των εισροών αποτελούν δανεισμό κατοίκων Κύπρου σε ξένο συνάλλαγμα από εγχώριες εμπορικές τράπεζες. Οι συνολικές αγοραπωλησίες συναλλάγματος της Κεντρικής Τράπεζας με τις εγχώριες τράπεζες σε ημερήσια βάση από το 1999 και εντεύθεν φαίνονται στο διάγραμμα 3.

Πίνακας 4
Συνοπτικά Αποτελέσματα Συνεδριάσεων Καθορισμού
Συναλλαγματικών Ισοτιμιών Fixing

Μήνας	Μέση τιμή Fixing Ξένα νομίσματα προς Λ.Κ. (τελευταία ημέρα της περιόδου)			Αγορές(+)/Πωλήσεις(-) ξένου συναλλάγματος από την Κεντρική Τράπεζα (με βάση την ημερομηνία συναλλαγής)			
	Ευρώ	Δολάριο	Στερλίνα	Σε εκ. ξένου συναλλάγματος			Σε εκ. Λίρες Κ.
2001	Ευρώ	Δολάριο	Στερλίνα	Ευρώ	Δολάριο	Στερλίνα	
Ιανουάριος	1,7278	1,6060	1,0983	-169,80	-9,55	-7,00	-110,17
Φεβρουάριος	1,7264	1,5916	1,1016	49,25	-0,20	1,20	29,51
Μάρτιος	1,7275	1,5209	1,0670	130,40	38,00	-0,10	99,37
Απρίλιος	1,7283	1,5369	1,0713	81,25	-5,30	0,00	43,59
Μάιος	1,7338	1,4716	1,0382	233,25	5,30	0,00	138,17
Ιούνιος	1,7413	1,4743	1,0490	250,00	-1,00	0,00	143,20
Ιούλιος	1,7425	1,5265	1,0712	148,25	0,00	0,02	85,11
Αύγουστος	1,7455	1,5989	1,0962	39,45	0,00	0,00	22,58
Σεπτέμβριος	1,7411	1,5968	1,0852	0,75	9,50	5,30	11,28
Οκτώβριος	1,7414	1,5766	1,0833	15,90	15,50	10,28	28,46
Νοέμβριος	1,7414	1,5464	1,0861	-14,65	6,35	9,20	10,70
Δεκέμβριος	1,7387	1,5380	1,0622	-7,60	-3,05	3,50	-2,74
	Σύνολο 2001			756,95	65,55	22,40	499,05
2002							
Ιανουάριος	1,7347	1,4977	1,0612	-13,45	-3,60	4,60	-5,76
Φεβρουάριος	1,7381	1,5053	1,0631	39,70	8,10	4,90	32,89
Μάρτιος	1,7374	1,5160	1,0626	-6,00	0,00	-1,40	-4,75
Απρίλιος	1,7287	1,5563	1,0685	-18,70	-0,80	10,30	-1,65
Μάιος*	1,7290	1,6088	1,1053	19,10	20,85	19,50	42,07
	Σύνολο 2002			20,65	22,80	37,90	62,80

* Μέχρι 30 Μαΐου, 2002

Διάγραμμα 3**Ημερήσιες αγοραπωλησίες συναλλάγματος της Κεντρικής
Τράπεζας με τις εγχώριες τράπεζες
4/1/1999-30/5/2002**

Σημείωση: Αγορές ξένου συναλλάγματος από την Κεντρική Τράπεζα εμφανίζονται με θετικό πρόσημο.

2.2 ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ*

Στο νομισματικό τομέα, το κυρίαρχο στοιχείο το μήνα Μάιο ήταν η αισθητή ανάκαμψη των συναλλαγματικών εισροών που εν μέρει οφείλεται στον ξένο δανεισμό των κυπρίων. Η εξέλιξη αυτή, σε συνδυασμό με την καθαρή αποπληρωμή κυβερνητικών τίτλων, ενέτεινε τις πλεονασματικές συνθήκες στην τραπεζική ρευστότητα. Η Κεντρική Τράπεζα στα πλαίσια της αντιπληθωριστικής της πολιτικής συνέχισε κατά τους μήνες Απρίλιο και Μάιο να παρεμβαίνει στην αγορά χρήματος μέσω δημοπρασιών (depos)¹ απορροφώντας μέρος της πλεονασματικής ρευστότητας.

Ο ετήσιος ρυθμός μεγέθυνσης της συνολικής ρευστότητας (M2) τον Απρίλιο παρέμεινε σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα αμετάβλητος, στο 13%, αλλά ήταν σαφώς αυξημένος σε σύγκριση με το 3,4% που σημειώθηκε τον Απρίλιο 2001 (πίνακας 5). Ο κινητός μέσος όρος τριών μηνών των ετήσιων ρυθμών αύξησης της συνολικής ρευστότητας που καλύπτει την περίοδο από το Φεβρουάριο 2002 μέχρι και τον Απρίλιο 2002 κατέγραψε οριακή επιβράδυνση φτάνοντας το 12,9%, σε σύγκριση με 13,0% την τριμηνία Ιανουαρίου – Μαρτίου 2002. Η εξέλιξη αυτή αποδίδεται στη μικρή επιτάχυνση που παρουσίασε η πρωτογενής ρευστότητα, σε συνδυασμό με την οριακή πτώση της δευτερογενούς ρευστότητας.

* Τα νομισματικά μεγέθη αναφέρονται σε όλα τα τραπεζικά ιδρύματα (all banks) δηλ. συμπεριλαμβάνουν την Τράπεζα Αναπτύξεως, την Κτηματική Τράπεζα Κύπρου και τον Οργανισμό Χρηματοδότησης Στέγης.

¹ Η διαφορά μεταξύ reverse repos και depos είναι ότι στη δεύτερη περίπτωση δεν γίνεται αγοραπωλησία τίτλων του δημοσίου ενώ η διάρκεια τους δυνατό να υπερβαίνει τις 15 μέρες.

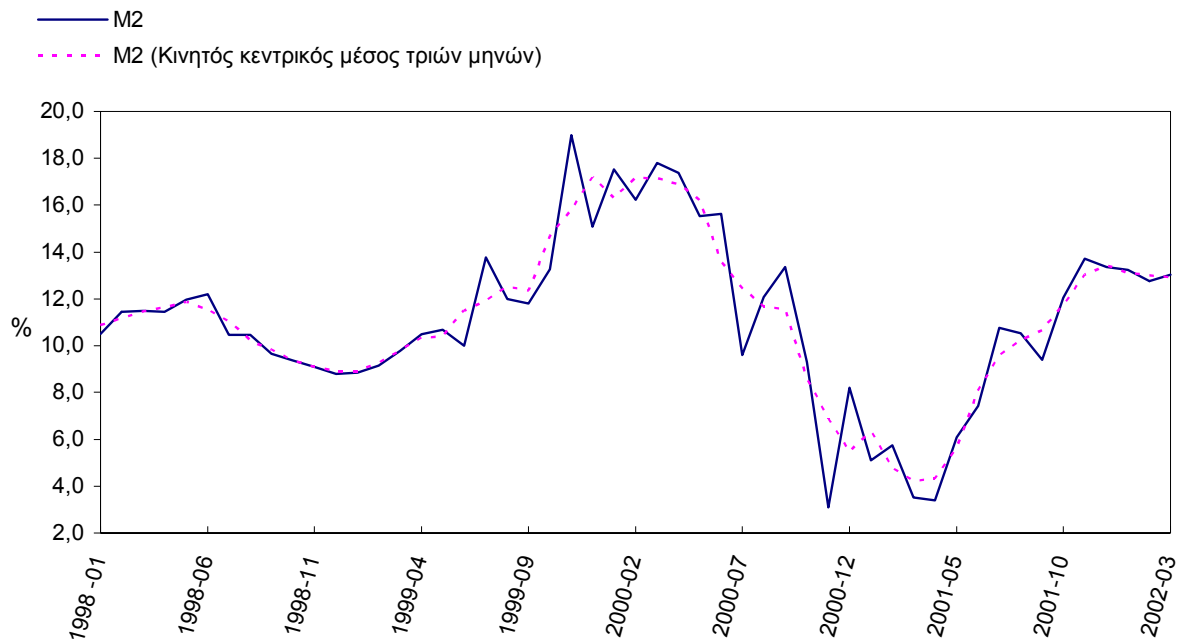
Στον πίνακα 7 παρουσιάζονται αναλυτικά οι παράγοντες που επηρεάζουν τη συνολική προσφορά χρήματος. Από τον πίνακα αυτό φαίνεται ότι το μήνα Απρίλιο, σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, τα καθαρά συναλλαγματικά διαθέσιμα σημείωσαν πτώση ενώ τα αταξινόμητα στοιχεία καθώς και οι πιστώσεις προς το δημόσιο και ιδιωτικό τομέα παρουσίασαν άνοδο. Τους 12 μήνες μέχρι τον Απρίλιο 2002 η αύξηση στις πιστώσεις προς το δημόσιο τομέα έφτασε τα £103,2 εκ., έναντι αύξησης £93,6 εκ. που καταγράφηκε τη δωδεκαμηνία μέχρι το Μάρτιο. Για την ίδια περίοδο, τα καθαρά συναλλαγματικά διαθέσιμα αυξήθηκαν κατά £452,4 εκ., σε σύγκριση με £434,7 εκ. το Μάρτιο. Οι πιστώσεις προς τον ιδιωτικό τομέα σημείωσαν άνοδο της τάξης των £667,5 εκ., σε σύγκριση με £693,0 εκ, τον προηγούμενο μήνα. Αφαιρουμένου του εξωτερικού κυβερνητικού δανεισμού, η αύξηση των πιστώσεων προς το δημόσιο τομέα ανήλθε στα £415,9 εκ., ενώ η μεταβολή στα καθαρά συναλλαγματικά διαθέσιμα μειώνεται στα £139,7 εκ.

Σε ετήσιους ρυθμούς μεγέθυνσης, οι πιστώσεις προς τον ιδιωτικό τομέα παρουσίασαν περαιτέρω επιβράδυνση τον Απρίλιο του 2002, πέφτοντας στο 9,8%, σε σύγκριση με ρυθμό μεγέθυνσης 10,2% το Μάρτιο και 10,8% τον Απρίλιο του 2001. Σύμφωνα με τον ετήσιο κινητό μέσο όρο, η πιστωτική επέκταση ήταν 10,5% την περίοδο Φεβρουαρίου – Απριλίου 2002, σε σύγκριση με 11,2% την περίοδο Ιανουαρίου-Μαρτίου 2002. Η χαμηλή πιστωτική επέκταση τους πρώτους τέσσερις μήνες του 2002 είχε ως αποτέλεσμα η τραπεζική χρηματοδότηση να υπολείπεται, σύμφωνα με τη μέθοδο κατανομής (πλαίσιο 1), της τιμής αναφοράς κατά £73,5 εκ.

Διάγραμμα 4

Αύξηση του M2

(ετήσια ποσοστιαία μεταβολή, μηνιαία στοιχεία)

Η ανάλυση των τραπεζικών πιστώσεων κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας δείχνει ότι την περίοδο Ιανουαρίου – Απριλίου 2002 οι τομείς του εγχώριου και εξωτερικού εμπορίου και του τουρισμού, απορρόφησαν το μεγαλύτερο μερίδιο των νέων πιστώσεων φτάνοντας το 35,1% και 34,1% αντίστοιχα, σε αντιδιαστολή με την ίδια περίοδο του προηγούμενου χρόνου κατά την οποία κυριάρχησε ο τομέας των προσωπικών δανείων με μερίδιο 47,4% στις νέες πιστώσεις. Εν τούτοις, σε απόλυτους αριθμούς, όπως φαίνεται στον πίνακα 6, το ποσό των νέων πιστώσεων που διοχετεύθηκε στον τομέα του εμπορίου κατά την προαναφερθείσα περίοδο μειώθηκε από £54,1 εκ. το 2001 σε £46,9 εκ. το 2002, ενώ για τον τομέα του τουρισμού μειώθηκε από £48,5 εκ. σε £45,6 εκ. Τα προσωπικά και επαγγελματικά

δάνεια περιορίστηκαν στα £13,8 εκ. σε σύγκριση με £123,9 εκ. την τετραμηνία του 2001.

Η αύξηση των πιστώσεων φαίνεται να κινείται σε χαμηλά επίπεδα και κατά το Μάιο. Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία που καλύπτουν την περίοδο 1–17 Μαΐου 2002, το ύψος των νέων πιστώσεων που παραχωρήθηκαν ήταν της τάξης £13,0 εκ. έναντι £34,0 εκ. την αντίστοιχη περίοδο του 2001. Από την αρχή του έτους, οι νέες πιστώσεις προς τον ιδιωτικό τομέα έφθασαν τα £184,5 εκ. έναντι £343,5 εκ. την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου χρόνου. Για ολόκληρη τη δωδεκαμηνία μέχρι 17 Μαΐου, το ύψος νέων δανείων ανέβηκε στα £689,1 εκ. που ισοδυναμεί με ετήσιο ρυθμό μεγέθυνσης, 10,0% έναντι αύξησης 12,2% την αντίστοιχη περίοδο του 2001.

Πίνακας 5**Ετήσια ποσοστιαία μεταβολή (%)**

	1998	1999	2000	2001	2001 Απρ.	2002 Μαρ.	2002 Απρ.
M1 (Πρωτογενής ρευστότητα)	3,4	41,3	4,0	2,0	-8,9	0,9	1,9
M2 (Συνολική ρευστότητα)	8,8	15,1	8,2	13,3	3,4	13,0	13,0
Πιστώσεις προς τον ιδιωτικού τομέα	14,3	13,9	14,9	12,7	10,8	10,2	9,8

Πίνακας 6**Τραπεζικές πιστώσεις κατά κατηγορία**

	Ιαν.-Απρ.			
	2001		2002	
	μεταβολή ΛΚ' 000	μερίδιο %	μεταβολή ΛΚ' 000	μερίδιο %
Δημόσια Ιδρύματα και Οργανισμοί	13.425	5,1	-7.823	-5,8
Γεωργία	-3.820	-1,5	-3.544	-2,6
Μεταλλεία	918	0,4	2.504	1,9
Μεταποίηση	-7.364	-2,8	6.266	4,7
Μεταφορές και Επικοινωνίες	7.514	2,9	12.980	9,7
Εξωτερικό και Εγχώριο Εμπόριο	54.137	20,7	46.947	35,1
Κτίρια και Κατασκευές	24.638	9,4	16.971	12,7
Τουρισμός	48.535	18,6	45.560	34,1
Προσωπικά και Επαγγελματικά Δάνεια	123.898	47,4	13.793	10,3
Προεξοφλήσεις Συναλλαγματικών: Εσωτερικού	-663	-0,3	-184	-0,1
Εξωτερικού	260	0,1	292	0,2
Σύνολο	261.478	100,0	133.762	100,0

Πίνακας 7**Παράγοντες που επηρεάζουν τη συνολική ρευστότητα***(μεταβολή, Κυπριακές λίρες χιλιάδες)*

	Απρ. 2002	Ιαν.-Απρ.		Μαρ.	Απρ.
		2001	2002	2001/2002	2001/2002
Καθαρά συναλλαγματικά διαθέσιμα (Foreign assets (net))	-57.886	-229.690	100.630	434.740	452.444
Πιστώσεις προς τον ιδιωτικό τομέα (Claims on private sector)	11.321	291.567	131.760	693.036	667.495
Πιστώσεις προς τον δημόσιο τομέα (Claims on public sector)	54.097	-1.553	-237.286	93.575	103.239
Αταξινόμητα στοιχεία (Unclassified items)	45.966	-15.323	35.839	-391.228	-387.087
Συνολική Ρευστότητα (M2) (Total liquidity)	53.498	45.001	30.943	830.123	836.091
Πρωτογενής ρευστότητα (M1) (Money supply)	27.414	-94.005	-97.292	9.144	18.261
Νόμισμα σε κυκλοφορία (Currency in circulation)	22.800	-12.749	-314	25.164	35.704
Καταθέσεις όψεως (Demand deposits)	4.614	-81.256	-96.978	-16.020	-17.443
Δευτερογενής ρευστότητα (Quasi-money)	26.084	139.006	128.235	820.979	817.830

Η παραχώρηση δανείων σε κατοίκους Κύπρου σε ξένο συνάλλαγμα παρουσίασε αύξηση τον Απρίλιο² φτάνοντας τα £12,9 εκ. σε σύγκριση με μείωση £0,7 εκ. το Μάρτιο. Ως αποτέλεσμα, το μερίδιο των πιστώσεων σε ξένο νόμισμα στις συνολικές πιστώσεις παρουσίασε ελαφρά άνοδο στο 10,3% από 10,2% τον προηγούμενο μήνα. Ενώ γενικά η παραχώρηση πιστώσεων, τόσο σε εγχώριο όσο και σε ξένο νόμισμα, φαίνεται να

υπολείπεται σημαντικά των αντίστοιχων μεγεθών κατά το 2001, τους τελευταίους δυο μήνες φαίνεται να παρατηρείται μια σχετική ανάκαμψη στο ξένο δανεισμό. Ειδικότερα, για το Μάιο τα προκαταρκτικά στοιχεία δείχνουν ότι, ενώ το ύψος των νέων πιστώσεων την περίοδο 1-17 Μαΐου ήταν μόλις £13,0 εκ., ο ξένος δανεισμός σε κατοίκους Κύπρου έφτασε τα £10,4 εκ.

² Σημειώνεται ότι τα αναφερόμενα μεγέθη περιλαμβάνουν μόνο τις χορηγίες των δανείων που παραχωρήθηκαν από όλα τα εγχώρια τραπεζικά ιδρύματα (all banks). Ο δανεισμός από τράπεζες του εξωτερικού σε Κύπριους σύμφωνα με τα στοιχεία που υποβάλλονται για το μακροπρόθεσμο δανεισμό κυμαινόταν σε πολύ χαμηλά επίπεδα.

Πίνακας 8**Απαιτήσεις επί του ιδιωτικού τομέα***(μεταβολή 2002, Κυπριακές λίρες εκατ.)*

	Φεβ.	Μαρ.	Απρ.
Δάνεια σε ξένο νόμισμα σε κατοίκους Κύπρου	12,2	-0,7	12,9
Σύνολο πιστώσεων	34,0	70,6	11,3

(υπόλοιπα τέλος περιόδου, Κυπριακές λίρες εκατ.)

	1999	2000	2001	2001 Απρ.	2002 Μαρ.	2002 Απρ.
Δάνεια σε ξένο νόμισμα σε κατοίκους Κύπρου	355,2	373,5	729,9	499,9	759,4	772,3
Σύνολο πιστώσεων	5673,5	6517,5	7317,0	6809,0	7458,6	7469,9
Μερίδιο %	6,3	5,7	10,0	7,3	10,2	10,3

Ανησυχητική εξέλιξη φαίνεται να είναι η στροφή των Κυπρίων προς ξένα νομίσματα πέραν του ευρώ. Σύμφωνα με πληροφορίες από τις τράπεζες, ο ξένος δανεισμός των Κυπρίων προοδευτικά συνάπτεται σε δολάρια, ελβετικά φράγκα και ιαπωνικά γεν, με αποτέλεσμα οι χορηγήσεις σε ευρώ, να περιοριστούν περίπου στο 75% των νέων πιστώσεων από το εξωτερικό. Αυτό έρχεται σε αντίθεση με την εικόνα του προηγούμενου έτους όπου το ευρώ κυριαρχούσε, σε ποσοστό πέραν του 80%, στις προτιμήσεις των δανειζομένων. Σύμφωνα πάντα με τα στοιχεία του προηγούμενου έτους, γύρω στο 52% των δανείων σε ξένο συνάλλαγμα χρησιμοποιήθηκαν για την αποπληρωμή υφιστάμενων υποχρεώσεων, ενώ το 40% των δανείων κατανεμήθηκε στην Κύπρο και στην αγορά πάγιου εξοπλισμού³.

³ Αποπληρωμή υφιστάμενων υποχρεώσεων αναφέρεται τόσο σε υφιστάμενα δάνεια σε λίρες Κύπρου όσο και τη μετατροπή υφιστάμενων ξένων δανείων σε άλλο νόμισμα.

Πλαίσιο 1**Παρακολούθηση πιστωτικής επέκτασης***

Σύμφωνα με το οικονομικό πρόγραμμα (Financial Programme) ως τιμή αναφοράς για την πιστωτική επέκταση το 2002 καθορίστηκε το 11% για ολόκληρο το χρόνο. Επίτευξη της τιμής αναφοράς θα σημαίνει ότι οι πιστώσεις το 2002, ως ποσοστό του Α.Εγχ.Π., θα ανεβούν στο 131% από 125% το 2001**.

Πιστώσεις ως % του Α.Εγχ.Π.

	1997	1998	1999	2000	2001	2002
ΠΙ/Α.Εγχ.Π.	100%	106%	113%	119%	125%	131%

Η συνεχής διεύρυνση των πιστώσεων ως ποσοστού του Α.Εγχ.Π. δημιουργεί εύλογες ανησυχίες για τη διατηρησιμότητα (sustainability) μιας τέτοιας πολιτικής και κατ'επέκταση η τιμή αναφοράς του 11% για τις πιστώσεις θα πρέπει τουλάχιστο να τηρηθεί. Επομένως, είναι απαραίτητο να διαπιστώνεται εάν η πορεία της πιστωτικής επέκτασης σε κάθε χρονική περίοδο βρίσκεται εντός ή εκτός της τιμής αναφοράς. Για να απαντηθεί το πιο πάνω ερώτημα εξετάζονται τρεις μέθοδοι:

(1) Αναγωγή σε ετήσιους όρους (annualised)

Ο ρυθμός αύξησης των πιστώσεων που παρατηρείται σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή ανάγεται σε ολόκληρο το έτος (annualised) δηλαδή εάν συνεχίσει η πιστωτική επέκταση να διευρύνεται με τον ίδιο ρυθμό που θα καταλήξει για ολόκληρο το έτος.

Για παράδειγμα η πιστωτική επέκταση σε απόλυτα μεγέθη από τα τέλη Δεκεμβρίου 2001 μέχρι το τέλος Απριλίου, 2002 ήταν της τάξης των £131,8 εκ. Αυτή η απόλυτη μεταβολή μεταφραζόμενη σε ρυθμό αύξησης σε ετήσια βάση προσαρμοσμένη για εποχικότητα δίνει:

**Ετήσια Βάση
(εποχικά διορθωμένη***)**

9,0%

Τιμή αναφοράς

11%

(2) 12μηνος ρυθμός αύξησης

Η τιμή αναφοράς του 11% καθορίστηκε ως η αύξηση των πιστώσεων από Δεκέμβριο σε Δεκέμβριο. Οπότε θα ήταν λογικό να υποθέσουμε ότι ο κάθε μήνας έναντι του αντίστοιχου μήνα του προηγούμενου χρόνου θα πρέπει να παρουσιάζει ρυθμό αύξησης μικρότερο ή ίσο της τιμής αναφοράς ώστε η πιστωτική επέκταση στο τέλος του έτους να παραμείνει εντός των καθορισμένων πλαισίων. Με βάση τη μέθοδο αυτή ο 12μηνος ρυθμός επέκτασης των πιστώσεων προς τον ιδιωτικό τομέα τον Απρίλιο είναι:

* Η πιστωτική επέκταση συμπεριλαμβάνει όλα τα τραπεζικά ιδρύματα (all banks)

** Εάν συνυπολογισθεί και η χορήγηση πιστώσεων από τα συνεργατικά τότε οι συνολικές πιστώσεις ως ποσοστό του Α.Εγχ.Π. διαφοροποιούνται ως 139% το 1997, 145% το 1998, 154% το 1999, 158% το 2000 και 162% το 2001.

*** Ο υπολογισμός της εποχικότητας έγινε με τη μέθοδο X11 και περιέλαβε μια περίοδο 15 χρόνων.

	12 μήνες	Τιμή Αναφοράς
	9,8%	11,0%
Κινητός Μέσος όρος	10,5%	

Η μέθοδος αυτή παρουσιάζει το πρόβλημα βάσης (base effect) δηλ. τα στοιχεία δυνατό να είναι παραπλανητικά εάν ο μήνας βάσης για κάποιο λόγο παρουσιάζεται ασυνήθιστα ψηλός ή χαμηλός. Για περιορισμό του προβλήματος η παρακολούθηση του εν λόγω μεγέθους δέον όπως συμπληρώνεται με τη μέθοδο των κινητών μέσων (moving average).

(3) Μέθοδος κατανομής

Η Κεντρική Τράπεζα υπολόγισε ότι οι πιστώσεις θα μπορούσαν να διευρυνθούν μέχρι £808 εκ. και να φτάσουν τα £8150 εκ. στο τέλος του 2002. Το ποσό αυτό (τιμή αναφοράς) δυνατό να κατανεμηθεί μέσα στους μήνες του 2002 σύμφωνα με την εποχικότητα των προηγούμενων ετών. Η όλη παρακολούθηση δυνατό να γίνεται με τον ακόλουθο πίνακα όπου η πρώτη γραμμή παρουσιάζει την κατανομή των πιστώσεων σύμφωνα με την τιμή αναφοράς και η δεύτερη γραμμή τη μέχρι σήμερα πραγματοποιηθείσα πιστωτική επέκταση. Όπως φαίνεται από τον πίνακα η μέχρι σήμερα πιστωτική επέκταση βρίσκεται σε επίπεδα χαμηλότερα από την τιμή αναφοράς.

Πίνακας τραπεζικής χρηματοδότησης 2002

(Κυπριακές λίρες εκατ.)

	Ιαν.	Φεβ.	Μαρ.	Απρ.	Μάιος	Ιουν.	Ιουλ.	Αυγ.	Σεπ.	Οκτ.	Νοεμ.	Δεκ.
Τιμή αναφοράς*	7359	7431	7529	7550	7578	7658	7676	7646	7712	7753	7795	8150
Πραγματική	7360,6	7394,7	7465,2	7476,5								

* Ο υπολογισμός της εποχικότητας έγινε με τη μέθοδο Χ11 και περιέλαβε μια περίοδο 15 χρόνων. Επειδή δυνατό να διαφοροποιήθηκε μέσα στα χρόνια το εποχικό πρότυπο των τραπεζών λήφθηκε επίσης υπόψη το ποσοστό πιστώσεων που παραχωρήθηκε κάθε μήνα τα τελευταία 6 χρόνια.

Χρηματαγορά

Στην αγορά χρήματος τον Απρίλιο επικράτησαν συνθήκες αυξημένης πλεονασματικής τραπεζικής ρευστότητας. Η καθαρή αποπληρωμή τίτλων του δημοσίου ύψους £106 εκ., η οποία αντανακλάται στον πίνακα 12 ως μείωση των καταθέσεων της Κυβέρνησης με την Κεντρική Τράπεζα, συνέβαλε στην ενίσχυση των συνθηκών πλεονασματικής ρευστότητας του Απριλίου. Στον αντίποδα, η μείωση στα καθαρά συναλλαγματικά αποθέματα συνέβαλε στην απάμβλυνση των συνθηκών υπερβάλλουσας ρευστότητας. Ειδικότερα, τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της Κεντρικής Τράπεζας παρουσιάζουν μέση ημερήσια αξία τον Απρίλιο της τάξης των £1637,8 εκ. από £1684,4 εκ. τον προηγούμενο μήνα. Αισθητή ήταν επίσης, η μείωση των κυβερνητικών καταθέσεων με την Κεντρική Τράπεζα στα £116,5 εκ. τον Απρίλιο σε σχέση με £369,6 τον προηγούμενο μήνα.

Η Κεντρική Τράπεζα, για να διατηρήσει τα επιτόκια συμβατά με την αντιπληθωριστική

πολιτική της, παρενέβηκε στην αγορά χρήματος μέσω δημοπρασιών (depos). Ειδικότερα, τον Απρίλιο, η Κεντρική Τράπεζα απορρόφησε σε δύο δημοπρασίες συνολική ρευστότητα ύψους £545,0 εκ. με μέσο επιτόκιο 3,91% ενώ το Μάιο και πάλι σε δύο δημοπρασίες απορροφήθηκε ρευστότητα ύψους £599,5 εκ. με μέσο επιτόκιο 3,96%.

Προβληματισμό προκαλεί το γεγονός ότι η κυβέρνηση το Μάιο δεν διενήργησε τις δεκαπενθήμερες προγραμματισμένες δημοπρασίες τριμηνιαίων γραμματίων με αποτέλεσμα η αποδεσμευθείσα ρευστότητα να καταλήγει να απορροφάται από την Κεντρική Τράπεζα. Ειδικότερα, το Μάιο δεν υπήρξε καμιά δημοπρασία σε τριμηνιαία ή ετήσια γραμμάτια δημοσίου, καθώς και χρεόγραφα πενταετούς ή δεκαετούς διάρκειας. Σημειώνεται ότι γενικά το ποσοστό αποδοχής προσφορών τίτλων του δημοσίου, δηλ. ο λόγος της αξίας των τίτλων που

Πίνακας 9

Επιτόκια

(ποσοστά % ετησίως)

	1998	1999	2000	2001	2001 Μαί.	2002 Απρ.	2002 Μαί.
Διατραπεζική αγορά (1 μέρα)	4,83	5,15	5,96	4,93	6,63	3,29	3,29
Repos	4,68	5,45	5,97	6,39			
Reverse repos/depos			4,44	4,59		3,91	3,96
Γραμμάτια δημοσίου (13 εβδομάδες)	5,50	5,54	5,75	6,00	6,14		
Γραμμάτια δημοσίου (52 εβδομάδες)	5,99	6,00	6,21	6,35	6,60	4,50	
Χρεόγραφα αναπτύξεως (2 χρόνια)			6,55	6,11	6,74	4,65	
Χρεόγραφα αναπτύξεως (5 χρόνια)	6,95	7,27	7,45	6,96	7,44	5,08	
Χρεόγραφα αναπτύξεως (10 χρόνια)	7,22	7,36	7,55	7,66	7,72		
Χρεόγραφα αναπτύξεως (15 χρόνια)				6,47		5,59	

Σημείωση: Αριθμητικός μέσος όρος των σταθμικών μέσων επιτοκίων της περιόδου

πωλήθηκαν ως προς τη συνολική αξία που ανακοινώθηκε, για την περίοδο 1 Ιανουαρίου – 31 Μαΐου 2002 κυμαίνονταν γύρω στο 40%, ενώ ο λόγος της αξίας των τίτλων που πωλήθηκαν ως προς τη ζητούμενη αξία μειώνεται ακόμη περισσότερο στο 30%.

Τα επιτόκια της χρηματαγοράς παρέμειναν σε χαμηλά επίπεδα, όπως διαμορφώθηκαν μετά τις τρεις μειώσεις στα βασικά επιτόκια. Το μέσο επιτόκιο της διατραπεζικής αγοράς διάρκειας μιας νύκτας αυξήθηκε από το 3,20% το Μάρτιο στο 3,29% τον Απρίλιο και το Μάιο, παραμένοντας όμως σημαντικά χαμηλότερο από το επιτόκιο παρέμβασης (depos). Η μέση απόδοση στα τριμηνιαία γραμματάρια ανήλθε στο 4% το Μάρτιο, ενώ υπενθυμίζεται ότι τον Απρίλιο δεν έγινε καμία προσφορά εκ μέρους των τραπεζών. Τον Απρίλιο το μέσο μηνιαίο επιτόκιο των γραμματίων του δημοσίου διάρκειας 52 εβδομάδων βρισκόταν στο

4,50%. Όσον αφορά τους μακροπρόθεσμους τίτλους, τον Απρίλιο το μέσο επιτόκιο των πενταετών χρεογράφων βρισκόταν στο 5,08% ενώ για τα δεκαετή χρεόγραφα δεν έγινε καμία δημοπρασία κατά την περίοδο Μαρτίου–Μαΐου.

Η αποδοχή προσφορών στα δεκαετή χρεόγραφα το Φεβρουάριο με μέσο επιτόκιο 5,37%, ταυτόχρονα με τη μείωση των μακροπρόθεσμων επιτοκίων στην Ευρώπη, είχε ως αποτέλεσμα η απόκλιση στα μακροπρόθεσμα ονομαστικά επιτόκια, κατά μέσο όρο των 12 τελευταίων μηνών, από τα αντίστοιχα ευρωπαϊκά να μειωθεί στις 210 μ.β. Ταυτόχρονα, η ψαλίδα μεταξύ των πραγματικών επιτοκίων της ΕΕ και των αντίστοιχων εγχώριων επιτοκίων μειώθηκε λόγω της αύξησης στον εγχώριο πληθωρισμό φτάνοντας τις 232 μ.β. το Μάρτιο έναντι διαφοράς 269 μ.β. το Φεβρουάριο (πίνακας 10).

Πίνακας 10

Πληθωρισμός και επιτόκια σε Ευρώπη και Κύπρο - Μάρτιος 2002

(μέσος όρος τελευταίων 12 μηνών)

	Πληθωρισμός (ΕνΔΤΚ)	Μακροπρόθεσμα Επιτόκια	Μακροπρόθεσμα Πραγματικά Επιτόκια
Βέλγιο	2,50	5,10	2,60
Δανία	2,30	5,10	2,80
Γερμανία	2,30	4,90	2,60
Ελλάδα	3,90	5,30	1,40
Ισπανία	3,20	5,10	1,90
Γαλλία	2,00	5,00	3,00
Ιρλανδία	4,30	5,10	0,80
Ιταλία	2,50	5,20	2,70
Λουξεμβούργο	2,20	4,80	2,60
Ολλανδία	5,00	5,00	0,00
Αυστρία	2,20	5,10	2,90
Πορτογαλλία	4,10	5,20	1,10
Φιλανδία	2,60	5,10	2,50
Σουηδία	3,00	5,30	2,30
Ηνωμένο Βασίλειο	1,40	5,10	3,70
Ευρωζώνη	2,60	5,10	2,50
ΕΕ-15	2,40	5,00	2,60
Κύπρος	2,18	7,10	4,92

Διεθνή και Εγχώρια Επιτόκια

Η βελτίωση των οικονομικών συνθηκών συνέβαλε ώστε να διατηρηθούν και το μήνα Μάιο τα βασικά επιτόκια της ΕΚΤ, του FED και της Τράπεζας της Αγγλίας, αμετάβλητα. Οι οικονομικοί αναλυτές συμμερίζονται την άποψη ότι ο κύκλος των μειώσεων των επιτοκίων έχει ολοκληρωθεί και δημιουργούνται προϋποθέσεις

για πιο συγκρατημένη νομισματική πολιτική στο άμεσο μέλλον. Η σταθεροποίηση των επιτοκίων τόσο από την ΕΚΤ όσο και από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (πίνακας 11) είχε ως αποτέλεσμα το εύρος της ψαλίδας στα βασικά τους επιτόκια να παραμείνει στις 125 μ.β. για το επιτόκιο οριακής χρηματοδότησης και 25 μ.β. στο επιτόκιο καταθέσεων μιας νύκτας.

Πίνακας 11

Βασικά επιτόκια

(ποσοστά % ετησίως, μεταβολές σε εκατοστιαίες μονάδες)

		μεταβολή
Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα		
<i>(2 Μαΐου 2002)</i>		
Ελάχιστο επιτόκιο προσφοράς για repos	3,25	-
Διευκόλυνση οριακής χρηματοδότησης (Lombard)	4,25	-
Διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων (Deposit facility)	2,25	-
Τράπεζα της Αγγλίας		
<i>(9 Μαΐου 2002)</i>		
Repo Rate	4,00	-
Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ		
<i>(7 Μαΐου 2002)</i>		
Federal Funds Rate	1,75	-
Discount Rate	1,25	-
Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου		
<i>(16 Μαΐου 2002)</i>		
Ελάχιστο επιτόκιο προσφοράς για repos	4,00	-
Διευκόλυνση οριακής χρηματοδότησης (Lombard)	5,50	-
Διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων (Deposit facility)	2,50	-

Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου

Ο Γενικός Δείκτης Τιμών συνεχίζοντας την πτωτική του πορεία κατέγραψε τον Απρίλιο για πρώτη φορά από τον Ιανουάριο 1999 πτώση κάτω από το επίπεδο των 100 μονάδων. Η πτώση του δείκτη συνοδεύτηκε με αντίστοιχη μείωση στον όγκο συναλλαγών σε σχέση με το Μάρτιο. Συγκεκριμένα, την τελευταία μέρα του Απριλίου ο Γενικός Δείκτης Τιμών έκλεισε στις 98,5 μονάδες, ενώ το Μάρτιο είχε φτάσει στις 111,1 μονάδες (Διάγραμμα 5). Σημειώνεται ότι το Μάρτιο, ο δείκτης κυμάνθηκε μεταξύ 111,1 και 119,9 μονάδων, ενώ τον Απρίλιο η διακύμανση ήταν μεγαλύτερη, μεταξύ 96,8 και 112,3 μονάδων.

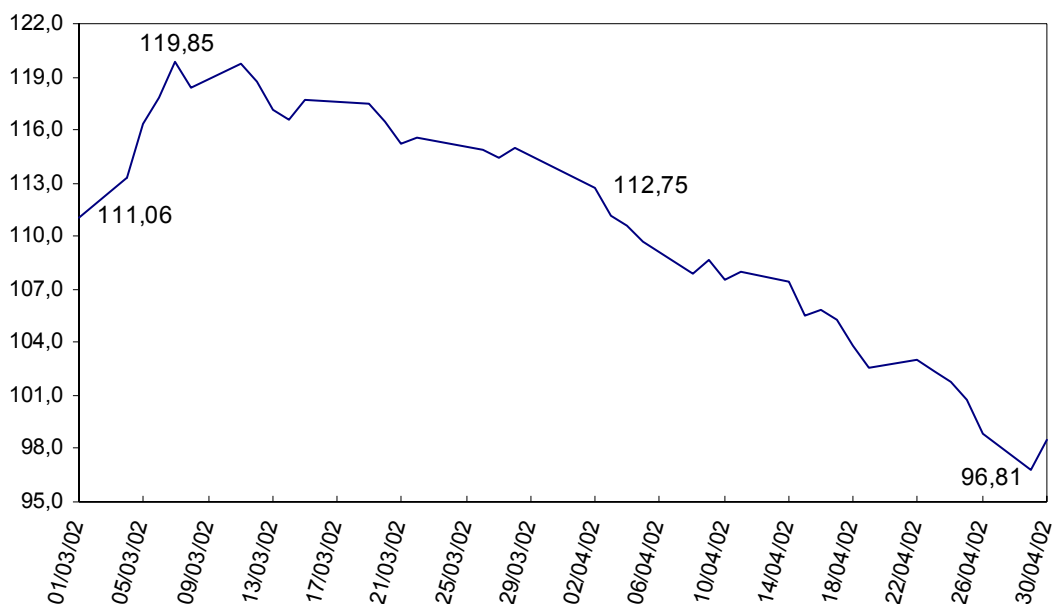
Τον ίδιο μήνα ο μέσος ημερήσιος όγκος έφτασε τα £1,5 εκ., σε σύγκριση με £2,3 εκ. το Μάρτιο, ενώ ο μέσος ημερήσιος αριθμός συναλλαγών μειώθηκε από 2557 σε 2088. Όλοι οι επιμέρους κλαδικοί δείκτες σημείωσαν πτώση κατά τον Απρίλιο. Οι τίτλοι στους οποίους επικεντρώθηκε το μεγαλύτερο ποσοστό του μηνιαίου όγκου συναλλαγών ήταν οι μετοχές της Τράπεζας Κύπρου και Λαϊκής Τράπεζας, με ποσοστά 14,8% και 6,8% αντίστοιχα, ενώ το Μάρτιο οι μετοχές της CLR Financial Services και της Τράπεζας Κύπρου συγκέντρωσαν ποσοστά 10,9% και 8,2%, αντίστοιχα.

Διάγραμμα 5

Γενικός Δείκτης Τιμών Χρηματιστηρίου (ΧΑΚ)

Μάρτιος - Απρίλιος 2002

(29/3/1996=100, ημερήσια στοιχεία)

Πίνακας 12

Ρευστότητα τραπεζικού συστήματος

(€ εκατ. , ημερήσιοι μέσοι όροι περιόδου)

	Προσφορά ρευστότητας					Απορρόφηση ρευστότητας						Τρεχούμενοι λογαριασμοί πιστωτικών ιδρυμάτων (MRA)	Νομισματική βάση (6+7+9+12)
	Πράξεις νομισματικής πολιτικής												
	Καθαρό ενεργητικό σε χρυσό και συνάλλαγμα (NFA)	Πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης (repos)	Πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης	Διευκόλυνση οριακής χρηματοδότησης (lomard)	Άλλες πράξεις (swap)	Διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων (overnight)	Πρόσθετες και ειδικές και Σ.Μ.Ε. Καταθέσεις (additional & special & S.M.E. dep.)	Rev - repos & depots	Τραπεζο-γραμμάτια, νομίσματα σε κυκλοφορία (cur. in circul.)	Καταθέσεις κεντρικής κυβέρνησης (καθαρές)	Άλλοι παράγοντες απορρόφησης ρευστότητας (καθαροί)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
2000 Απρ.	939,2	60,9	0,0	0,8	4,5	8,6	2,4	0,0	331,1	-6,1	226,6	442,9	776,4
Μαΐ.	931,3	21,8	0,0	9,6	8,7	0,2	0,2	0,0	349,0	-53,2	232,4	442,8	792,0
Ιουν.	987,8	0,0	0,0	17,3	4,0	1,1	0,6	0,0	354,2	-44,6	249,1	448,8	803,5
Ιουλ.	998,1	0,0	0,0	20,3	2,0	0,1	0,0	0,0	363,3	14,7	123,0	519,3	882,6
Αυγ.	1.006,0	0,0	0,0	11,5	1,8	0,5	1,7	0,0	365,1	50,6	92,9	508,5	875,3
Σεπ.	1.028,0	0,0	0,0	4,0	0,4	3,7	0,5	0,0	358,6	48,2	112,1	509,3	868,4
Οκτ.	1.018,1	0,0	0,0	18,6	4,3	0,3	0,0	0,0	354,7	-26,8	194,9	517,8	872,5
Νοε.	1.056,5	0,0	0,0	6,3	1,8	3,7	0,0	0,0	341,5	9,8	199,8	509,8	851,2
Δεκ.	1.007,1	0,0	0,0	18,9	1,1	4,1	0,5	0,0	353,8	-22,4	184,1	507,0	861,2
2001 Ιαν.	892,6	10,2	0,0	8,6	1,1	3,9	94,5	0,0	346,9	51,8	-15,9	431,3	876,6
Φεβ.	876,0	49,5	0,0	0,5	1,2	12,5	93,9	0,0	336,2	-6,8	47,8	443,6	886,1
Μαρ.	991,3	16,3	0,0	5,0	1,0	2,9	93,0	0,0	337,5	38,2	97,0	444,9	878,3
Απρ.	1.075,1	0,0	0,0	18,2	0,7	0,3	90,7	0,0	358,7	0,0	194,4	449,7	899,5
Μαΐ.	1.109,6	0,0	0,0	28,2	1,2	1,0	84,2	0,0	369,4	58,4	175,7	450,3	904,9
Ιουν.	1.316,1	0,0	0,0	0,0	0,0	57,9	79,7	26,4	382,7	132,3	198,2	439,1	959,3
Ιουλ.	1.379,0	0,0	0,0	1,2	0,0	9,2	79,6	92,0	393,8	159,8	194,5	451,1	933,8
Αυγ.	1.333,2	0,0	0,0	0,5	0,0	39,3	79,6	58,6	393,9	125,6	179,4	457,2	970,2
Σεπ.	1.359,6	0,0	0,0	0,0	0,0	58,7	79,6	94,8	386,0	89,4	189,3	461,8	986,1
Οκτ.	1.358,1	0,0	0,0	2,3	0,1	19,4	79,6	104,7	384,3	58,0	250,0	464,5	947,8
Νοε.	1.372,1	0,0	0,0	2,3	0,0	13,3	79,4	118,5	366,5	54,6	275,5	466,6	925,8
Δεκ.	1.334,4	0,0	0,0	3,6	0,0	8,3	79,4	111,9	385,3	10,5	274,6	468,1	941,1
2002 Ιαν.	1.309,0	0,0	0,0	0,8	0,0	16,4	79,4	174,3	377,6	64,7	124,2	473,1	946,6
Φεβ.	1.384,4	0,0	0,0	0,6	0,0	14,5	79,4	131,3	363,9	169,8	137,7	488,6	946,4
Μαρ.	1.684,4	0,0	0,0	3,3	0,0	24,8	79,4	189,9	367,4	369,6	167,3	489,2	960,9
Απρ.	1.637,8	0,0	0,0	3,4	0,0	17,6	79,4	267,7	379,4	116,5	290,0	490,7	967,1

2.3 ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ

Οι τιμές κατά τον Απρίλιο του 2002 σημείωσαν αύξηση της τάξης του 2,65%, σε σύγκριση με 2,36% το Μάρτιο. Όπως φαίνεται στον πιο κάτω πίνακα, η άνοδος του πληθωρισμού οφείλεται στην επιτάχυνση της αύξησης των τιμών των εγχώριων βιομηχανικών προϊόντων και των υπηρεσιών. Από την άλλη πλευρά, συνεχίστηκε η επιβράδυνση της αύξησης των τιμών των εγχώριων γεωργικών προϊόντων, ενώ οι τιμές των εισαγόμενων προϊόντων σημείωσαν περαιτέρω μικρή πτώση.

Όσον αφορά την κατηγορία των εγχώριων προϊόντων, κατά τον Απρίλιο του 2002 συνεχίστηκε η επιβράδυνση της ανόδου των τιμών των γεωργικών προϊόντων, οι οποίες σημείωσαν αύξηση της τάξης του 12,0%, σε σύγκριση με άνοδο κατά 12,78% που σημειώθηκε τον προηγούμενο μήνα. Επισημαίνεται ότι οι σημαντικές αυξήσεις των τιμών των γεωργικών προϊόντων τους περασμένους μήνες οφείλονταν, εν μέρει, στις καταστροφές φυτειών λαχανικών από δυσμενείς καιρικές συνθήκες, που οδήγησαν στην κατακόρυφη αύξηση των τιμών των

προϊόντων αυτών σε σχέση με τους προηγούμενους μήνες. Συνεχίστηκε επίσης, σε μικρότερο όμως βαθμό, η πτώση της τιμής του ηλεκτρισμού, ενώ οι διοικητικά καθορισμένες τιμές των καυσίμων μειώθηκαν και κατά τον Απρίλιο του 2002. Η μείωση στις τιμές των πετρελαιοειδών στην Κύπρο τους τελευταίους μήνες αντικατοπτρίζει κυρίως τις διεθνείς ευνοϊκές εξελίξεις που επικρατούσαν στις αγορές πετρελαίου, που τελευταία όμως άρχισαν να ανατρέπονται δραματικά. Ενδεικτικά, ενώ οι τιμές του πετρελαίου (Brent) κατά το πρώτο τετράμηνο του 2002 ανήλθαν κατά μέσο όρο στα \$22,2 το βαρέλι, την αντίστοιχη περίοδο του 2001 κυμαίνονταν στα \$25,7 το βαρέλι. Από το Μάρτιο όμως, λόγω, κυρίως, της έκρυθμης κατάστασης στη Μέση Ανατολή, η τιμή του πετρελαίου ανέβηκε αισθητά, γύρω στα \$26 το βαρέλι το τέλος Απριλίου, για να σταθεροποιηθεί γύρω στα \$24 μέχρι το τέλος Μαΐου. Σύμφωνα με τις τελευταίες προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αναμένεται ότι οι τιμές του πετρελαίου θα παραμείνουν κατά το 2002 σε αυτά τα ψηλά επίπεδα, με αρνητικές επιπτώσεις, μεταξύ άλλων, πάνω στον πληθωρισμό.

Πίνακας 13

Ποσοστιαία μεταβολή δείκτη τιμών καταναλωτή κατά οικονομική κατηγορία

	2000	2001	Απρίλιος 2001/2000	Μάρτιος 2002/2001	Απρίλιος 2002/2001
Σύνολο	4,14	1,97	1,74	2,36	2,65
A Εγχώρια Προϊόντα	7,15	1,34	0,48	2,73	3,40
A.1 Γεωργικά	8,98	4,50	-3,04	12,78	12,00
A.2 Βιομηχανικά	4,40	0,78	1,73	0,92	1,75
A.2.1 Βιομηχ. μη πετρελαιοειδή	2,45	0,10	-0,15	1,91	2,32
A.2.2 Καύσιμα και υγραέριο	14,86	3,99	11,60	-3,60	-0,95
A.3 Ηλεκτρισμός	47,32	-3,23	-2,19	-10,75	-7,09
B Εισαγόμενα Προϊόντα	2,13	0,47	1,29	-0,01	-0,28
B.1 Μηχανοκίνητα οχήματα	3,78	0,55	1,51	0,17	-0,59
B.2 Άλλα εισαγόμενα	0,93	0,41	1,12	-0,15	-0,05
Γ Υπηρεσίες	2,52	3,35	3,15	3,26	3,47

Οι τιμές των εισαγόμενων προϊόντων σημείωσαν μικρή πτώση κατά το Απρίλιο του 2002 της τάξης του 0,28%, σε συγκριση με πτώση κατά 0,01% και άνοδο 1,29% που σημειώθηκαν, αντίστοιχα, το Μάρτιο του 2002 και τον Απρίλιο του 2001. Συγκεκριμένα, τόσο οι τιμές των μηχανοκινήτων οχημάτων όσο και οι τιμές των άλλων εισαγόμενων προϊόντων σημείωσαν μικρή πτώση, της τάξης 0,59% και 0,05%, αντίστοιχα.

Τέλος, οι τιμές των υπηρεσιών κατέγραψαν κατά τον Απρίλιο αύξηση της τάξης του 3,47%, σε σύγκριση με άνοδο 3,26% τον Μάρτιο του 2002 και 3,15% τον Απρίλιο του 2001. Η επιτάχυνση της αύξησης των τιμών σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα αποδίδεται κυρίως στον τομέα της υγείας.

Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω εξελίξεων του Απριλίου, ο πληθωρισμός κατά το πρώτο τετράμηνο του 2002 ανήλθε στο 2,60%, σε σύγκριση με 1,75% την αντίστοιχη περίοδο του 2001. Η επιτάχυνση αυτή αποδίδεται εν μέρει στην κατακόρυφη αύξηση των τιμών των γεωργικών προϊόντων και σημειώθηκε παρά τη μείωση των τιμών των πετρελαιοειδών. Εκτενέστερη ανάλυση των εξελίξεων στο μέτωπο του πληθωρισμού κατά οικονομική κατηγορία παρουσιάζεται στους πίνακες 6 μέχρι 9 του παραρτήματος⁴. Σημειώνεται ότι η πιο πάνω επιτάχυνση του πληθωρισμού αφορά και τον πυρήνα του πληθωρισμού – core inflation – που ανήλθε σε 2,0% το πρώτο τετράμηνο του 2002,

σε σχέση με 1,6% το πρώτο τετράμηνο του 2001 (ίδη πίνακα 6 του παραρτήματος).

Όσον αφορά τις προοπτικές για το 2002, ο πληθωρισμός αναμένεται να κυμανθεί γύρω στο 2,5% χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η επίδραση της επικείμενης αύξησης του συντελεστή του Φ.Π.Α. και άλλων έμμεσων φόρων κατά τη διάρκεια αυτού του χρόνου⁵. Η πρόβλεψη αυτή, βασίζεται στο πλαίσιο ανάλυσης των τιμών κατά οικονομική κατηγορία, όπως παρουσιάζεται πιο πάνω⁶, και υποθέτει ότι οι διεθνείς τιμές πετρελαίου θα διατηρηθούν περίπου στο επίπεδο των \$24 το βαρέλι κατά τη διάρκεια του χρόνου, ενώ δεν αναμένεται να σημειωθούν μεγάλες διακυμάνσεις της κυπριακής λίρας έναντι του ευρώ, δολαρίου, στερλίνας και γεν. Επίσης, στις προβλέψεις υιοθετείται η υπόθεση εργασίας ότι οι τιμές των γεωργικών προϊόντων θα σημειώσουν μικρή επιτάχυνση σε σχέση με το 2001.

Για σκοπούς σύγκρισης, στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζονται τα τελευταία μηνιαία στοιχεία του πληθωρισμού για την Κύπρο, την Ευρωζώνη και μερικές άλλες σημαντικές χώρες, καθώς και οι αντίστοιχες προβλέψεις για το 2002.

⁴ Ο πίνακας 6 παρουσιάζει την ποσοστιαία μεταβολή του δείκτη τιμών καταναλωτή από το 2000 μέχρι τον Απρίλιο του 2002, ενώ ο πίνακας 7 παρουσιάζει τις αντίστοιχες σταθμισμένες επιδράσεις των επιμέρους οικονομικών κατηγοριών πάνω στο συνολικό δείκτη για την ίδια περίοδο. Επιπρόσθετα, οι πίνακες 8 και 9 του επισυνημένου παραρτήματος παρουσιάζουν τις αντίστοιχες αναλύσεις των πρόσφατων εξελίξεων στο μέτωπο του πληθωρισμού κατά κατηγορία προϊόντων.

⁵ Η επίδραση των φόρων αυτών πάνω στον πληθωρισμό σε ετήσια βάση, υπολογίζεται στις 2,0 μονάδες.

⁶ Τα συμπεράσματα αυτά υποστηρίζονται και από προκαταρκτικές οικονομετρικές αναλύσεις με αυτοπαλίνδρομα μοντέλα με τριμηνιαία στοιχεία για την περίοδο 1992(1)-2001(4).

Πίνακας 14**Πληθωρισμός: Κύπρος & άλλες χώρες**

	μεταβολή σε ετήσια βάση	μήνας	πρόβλεψη για το 2002 ¹
Κύπρος	2,7	Απρ.	2,5 ²
Ευρωζώνη	2,4	Απρ.	1,9
Η.Π.Α.	1,6	Απρ.	1,5
Μ.Βρετ.	1,5	Απρ.	2,1
Γερμανία	1,6	Απρ.	1,5
Ιταλία	2,4	Απρ.	2,0
Δανία	2,4	Απρ.	2,1
Γαλλία	2,0	Απρ.	1,6
Αυστρία	1,8	Απρ.	1,7
Βέλγιο	1,8	Απρ.	1,9
Ισπανία	3,6	Απρ.	2,5
Σουηδία	2,5	Απρ.	2,4
Ελβετία	1,1	Απρ.	0,7
Ιαπωνία	-1,2	Μαρτ.	-1,0
Καναδάς	1,7	Απρ.	1,5

(1) Πηγή: *The Economist*

(2) Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. Δεν υπολογίζεται η επίδραση της αύξησης των έμμεσων φόρων κατά το 2002.

2.4 ΕΓΧΩΡΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ**Παραγωγή**

Μια συνοπτική εικόνα της γενικής κατάστασης που επικρατεί στην εγχώρια οικονομία παρουσιάζεται στον πίνακα 15 που ακολουθεί, ο οποίος παρουσιάζει τα τελευταία διαθέσιμα οικονομικά στοιχεία. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία αυτά, η πορεία του τουρισμού εξακολουθεί να παρουσιάζεται αποθαρρυντική, αφού οι αφίξεις κατά τον Απρίλιο παρουσίασαν και πάλι μεγάλη πτώση μετά την οριακή άνοδο του Μαρτίου. Εν τούτοις, όμως, το εισόδημα από τον τουρισμό παρουσιάζει άνοδο κατά την πρώτη τριμηνία του έτους, γεγονός που αποδίδεται στην αύξηση της κατά κεφαλή δαπάνης. Τα υπόλοιπα στοιχεία που αφορούν τις εξελίξεις στην εγχώρια οικονομία, δεν διαφοροποιούν σημαντικά την

εικόνα από την Έκθεση του Απριλίου. Αξίζει όμως να επισημανθεί ότι ο πληθωρισμός τον Απρίλιο διαμορφώθηκε σε ψηλότερα επίπεδα από τον προηγούμενο μήνα, ενώ η ανεργία κατά το Μάρτιο συνέχισε την ανοδική της πορεία.

Οι αφίξεις τουριστών μειώθηκαν κατά 23,9% τον Απρίλιο του 2002, σε σύγκριση με άνοδο κατά 0,8% το Μάρτιο, του 2002, και άνοδο 7,0% τον Απρίλιο του προηγούμενου χρόνου. Για ολόκληρη την πρώτη τετραμηνία του έτους, οι αφίξεις σημείωσαν πτώση κατά 14,8%, σε σύγκριση με άνοδο 2,9% την αντίστοιχη περίοδο του 2001. Τα έσοδα από τον τουρισμό, όμως, για το πρώτο τρίμηνο του 2002 αυξήθηκαν κατά 5,6% και υπολογίζονται στα £109,6 εκ. Η θετική αυτή εξέλιξη οφείλεται στην άνοδο της κατά κεφαλή δαπάνης και τυγχάνει περαιτέρω ανάλυσης στην ενότητα «Εξωτερικές Συναλλαγές» της παρούσας Έκθεσης.

Τα σημεία ύφεσης που παρουσιάζουν οι προοπτικές των τουριστικών αφίξεων μέσα στο 2002 αποτυπώνονται ως ένα βαθμό και στη μείωση του βαθμού αισιοδοξίας των ξενοδόχων, όπως φαίνεται στην Έρευνα Επιχειρηματικών Προβλέψεων που διεξήχθη από τη Στατιστική Υπηρεσία το Μάρτιο του 2002. Συγκεκριμένα, το ποσοστό των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων που δήλωσε πως η παρούσα κατάστασή τους κρίνεται ως μη ικανοποιητική για την εποχή υπερβαίνει το ποσοστό εκείνων που τη χαρακτήρισαν ως πολύ ικανοποιητική κατά 55 εκατοστιαίες μονάδες, ενώ κατά τον ίδιο μήνα του προηγούμενου χρόνου το ποσοστό αυτό ήταν πολύ μικρότερο. Επίσης, το ποσοστό των ξενοδόχων που εκτιμά πως κατά το Μάρτιο του 2002 η ζήτηση ήταν χαμηλότερη της κανονικής,

Πίνακας 15

Τελευταίοι Διαθέσιμοι Οικονομικοί Δείκτες

Δείκτες	2000	2001	Τελευταίος μήνας με διαθέσιμα στοιχεία		Αντίστοιχος μήνας προηγούμενου χρόνου		Τελευταία περίοδος με διαθέσιμα στοιχεία		Αντίστοιχη περίοδος προηγούμενου χρόνου	
Δείκτης τιμών καταναλωτή(%Δ)	4,1	2,0	Απρ.2002	2,7	Απρ. 2001	1,7	Ιαν.-Απρ.2002	2,6	Ιαν.-Απρ.2001	1,8
Ποσοστό ανεργίας	3,4	3,0	Μάρ.2002	3,5	Μάρ.2001	3,0	Ιαν.-Μάρ.2002	3,9	Ιαν.-Μάρ.2001	3,4
Δημοσιονομικό έλλειμμα(-)/πλεόνασμα(+)(% του Α.Εγχ.Π)	-2,7	-2,8	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Αφίξεις τουριστών(%Δ)	10,3	0,4	Απρ.2002	-23,9	Απρ. 2001	7,0	Ιαν.-Απρ.2002	-14,8	Ιαν.-Απρ.2001	2,9
Τουριστικό εισόδημα(%Δ)	16,5	7,0	Μάρ.2002	18,9	Μάρ.2001	n/a	Ιαν.-Μάρ.2002	5,6	Ιαν.-Μάρ.2001	n/a
Κατά κεφαλή δαπάνη τουριστών(%Δ)	5,6	6,6	Μάρ.2002	20,2	Μάρ.2001	n/a	Ιαν.-Μάρ.2002	13,8	Ιαν.-Μάρ.2001	n/a
Ταξίδια Κυπρίων στο εξωτερικό(%Δ)	4,2	16,8	Φεβ.2002	3,5	Φεβ.2001	n/a	Ιαν-Φεβρ.2002	-7,4	Ιαν-Φεβρ.2001	n/a
Δείκτης όγκου λιανικών πωλήσεων (%Δ)	5,7	5,9	Μάρ.2002	-0,2	Μάρ.2001	-1,5	Ιαν.-Μάρ.2002	2,2	Ιαν.-Μάρ.2001	4,0
Εγγραφές ιδιωτικών αυτοκινήτων(% Δ)	-6,5	19,4	Απρ.2002	30,4	Απρ. 2001	18,7	Ιαν.-Απρ.2002	36,5	Ιαν.-Απρ.2001	16,3
Δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής(%Δ)	4,0	-2,6	Φεβ.2002	0,7	Φεβ.2001	-10,7	Ιαν-Φεβρ.2002	-2,5	Ιαν-Φεβρ.2001	-5,0
Δείκτης όγκου αδειών οικοδομής(%Δ)	2,6	23,4	Ιαν. 2002	11,9	Ιαν. 2001	58,4	Ιαν. 2002	11,9	Ιαν. 2001	58,4
Δείκτης αξίας αδειών οικοδομής(%Δ)	7,2	26,2	Ιαν. 2002	11,6	Ιαν. 2001	59,3	Ιαν. 2002	11,6	Ιαν. 2001	59,3
Πωλήσεις τσιμέντου (εκ.τόνοι)(%Δ)	1,1	11,6	Απρ.2002	38,9	Απρ. 2001	6,9	Ιαν.-Απρ.2002	13,7	Ιαν.-Απρ.2001	14,1
Συνολικές εισαγωγές (c.i.f.)(%Δ)	23,2	2,4	Φεβ.2002	21,8	Φεβ.2001	-6,6	Ιαν-Φεβρ.2002	12,0	Ιαν-Φεβρ.2001	9,9
Εισαγωγές για εγχώρια κατανάλωση (c.i.f.)(%Δ)	16,5	8,7	Φεβ.2002	-2,1	Φεβ.2001	8,7	Ιαν-Φεβρ.2002	4,3	Ιαν-Φεβρ.2001	21,0
Συνολικές εξαγωγές (f.o.b.)(%Δ)	9,0	6,1	Φεβ.2002	-5,6	Φεβ.2001	-13,8	Ιαν-Φεβρ.2002	-10,9	Ιαν-Φεβρ.2001	-2,0
Έλλειμμα εξωτερικού εμπορίου(£ εκ.)	-1877,0	-1900,7	Φεβ.2002	-147,0	Φεβ.2001	-111,1	Ιαν-Φεβρ.2002	-298,4	Ιαν-Φεβρ.2001	-248,1

κυμάνθηκε σε υπερδιπλάσιο επίπεδο από το Μάρτιο του 2001, ενώ το ποσοστό που δήλωσε ότι αναμένει τη ζήτηση να είναι χαμηλότερη της κανονικής για τους επόμενους τρεις μήνες φθάνει το 61%, σε σύγκριση με 11% τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου χρόνου. Ταυτόχρονα, το ποσοστό των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων που δήλωσαν το Μάρτιο ότι αναμένουν βελτίωση της κατάστασής τους κατά τους επόμενους έξι μήνες (προφανώς για εποχιακούς λόγους), υπερβαίνει το ποσοστό εκείνων που προβλέπει χειροτέρευση, αλλά η διαφορά αυτή είναι πολύ μικρότερη από τον ίδιο μήνα του προηγούμενου χρόνου.

Στο δευτερογενή τομέα η εικόνα εξακολουθεί να είναι ανάμικτη. Σύμφωνα με τους περισσότερους δείκτες, οι εξελίξεις του τομέα των κατασκευών παρουσιάζονται θετικές. Συγκεκριμένα, ο δείκτης όγκου αδειών οικοδομής⁷, που διαγράφει τις προοπτικές του τομέα των κατασκευών για τους επόμενους λίγους μήνες, συνέχισε να αυξάνεται και κατά τον Ιανουάριο του 2002, παρουσιάζοντας αύξηση της τάξης του 11,9%, σε σύγκριση με πτώση 13,9% τον αντίστοιχο μήνα του 2001. Παράλληλα, ο δείκτης αξίας αδειών οικοδομής⁷ ανήλθε κατά 11,6% τον Ιανουάριο, σε σύγκριση με πτώση 12,7% τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους. Επίσης, οι πωλήσεις τσιμέντου στην εγχώρια αγορά παρουσίασαν άνοδο κατά 38,9% τον Απρίλιο του 2002, σε σύγκριση με άνοδο 6,9% τον αντίστοιχο μήνα του 2001. Για ολόκληρο το πρώτο τετράμηνο του έτους οι πωλήσεις τσιμέντου διευρύνθηκαν κατά 13,7%, σε σύγκριση με άνοδο 14,1% που παρατηρήθηκε το αντίστοιχο τετράμηνο του προηγούμενου χρόνου.

Στο βιομηχανικό μεταποιητικό τομέα, η εικόνα εξακολουθεί να μην είναι θετική παρόλο που κατά το Φεβρουάριο του 2002 ο δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής παρουσίασε μικρή αύξηση 0,7%, σε σύγκριση με πτώση 10,7% τον αντίστοιχο μήνα του 2001. Για ολόκληρο το πρώτο δίμηνο του 2002, ο δείκτης σημείωσε μείωση της τάξης του 2,5%, σε σύγκριση με πτώση 5,0% την αντίστοιχη περίοδο του 2001. Εξακολουθεί δηλαδή να παρατηρείται γενική ύφεση στον υπό αναφορά τομέα, της οποίας το χρόνο ανατροπής είναι αρκετά δύσκολο να προβλέψει κανείς. Η αναλυτική κατάσταση στη μεταποίηση κατά κατηγορία προϊόντων παρουσιάζεται στον πίνακα 16.

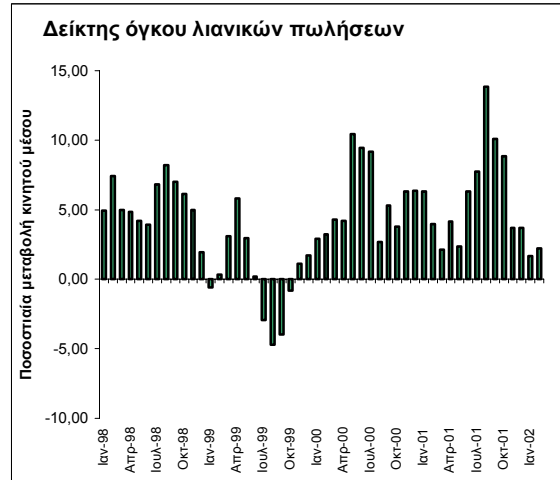
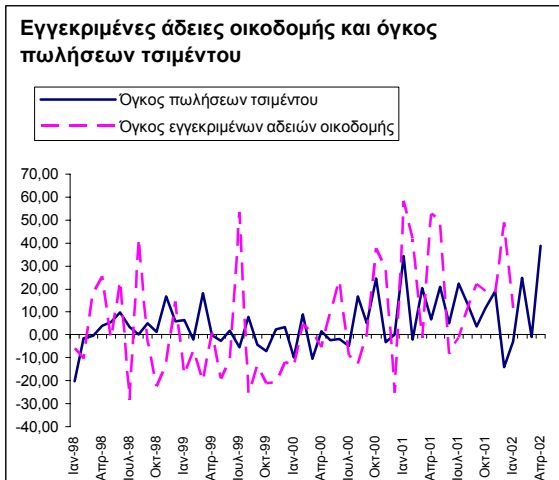
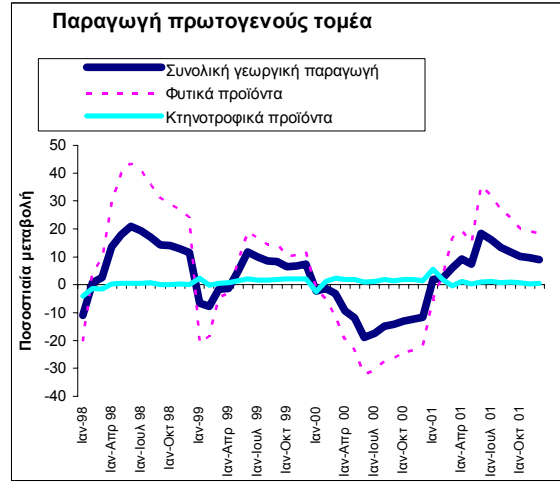
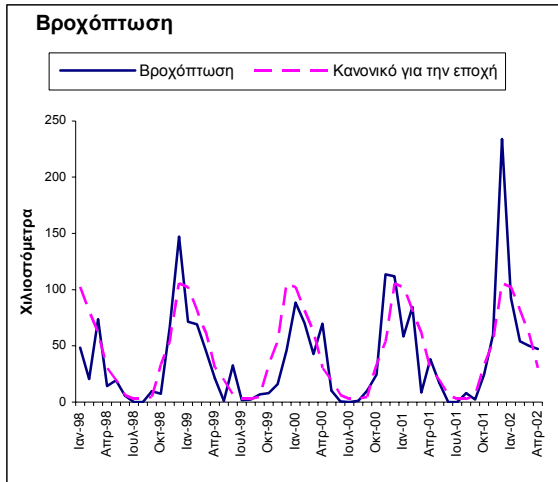
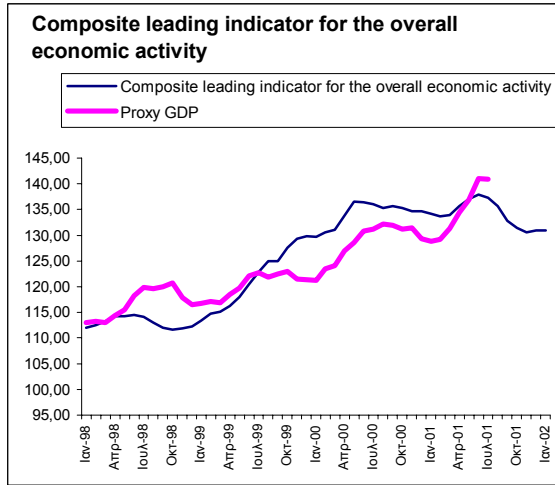
⁷ Δεν υπάρχουν νεώτερα στοιχεία για το δείκτη αυτό από την προηγούμενη Έκθεση.

Πίνακας 16**Δείκτης Όγκου Συνολικής Βιομηχανικής Παραγωγής**

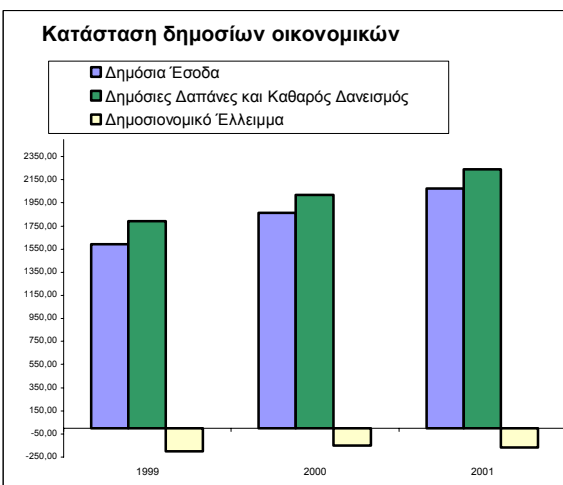
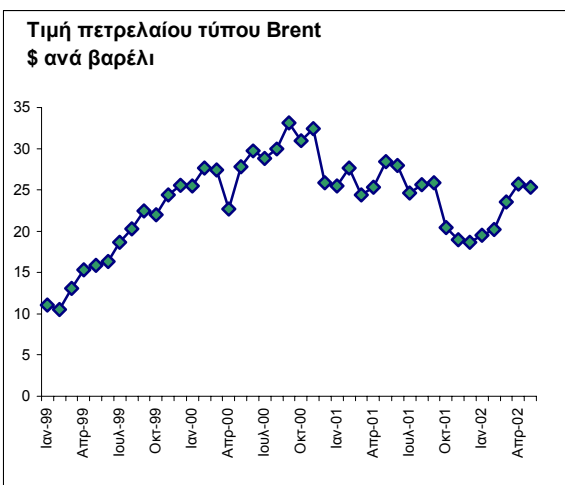
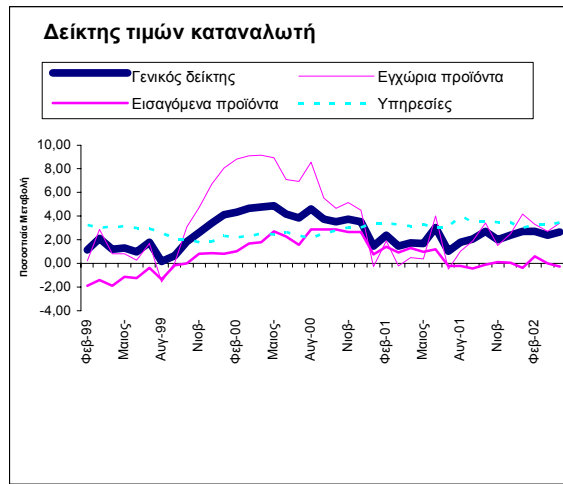
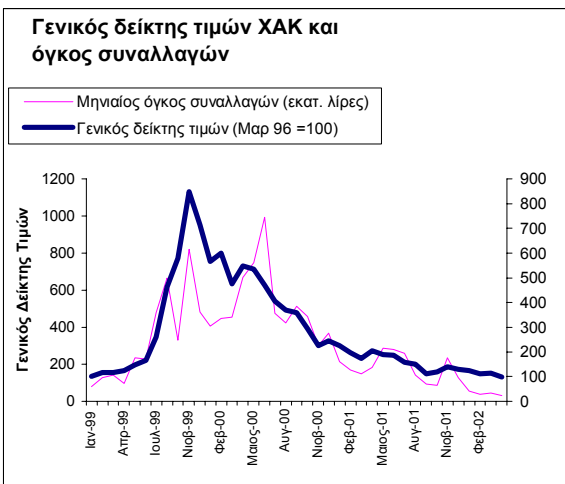
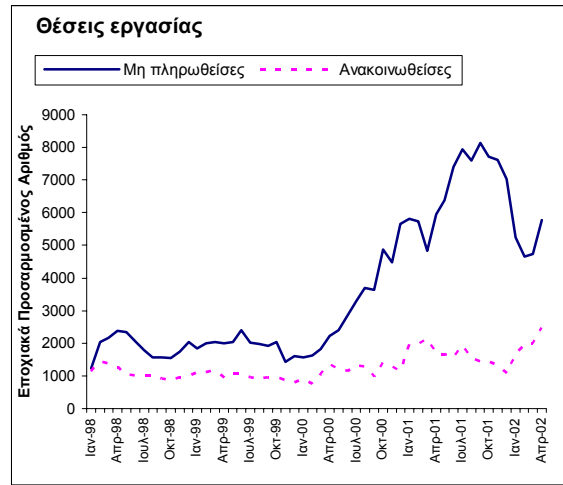
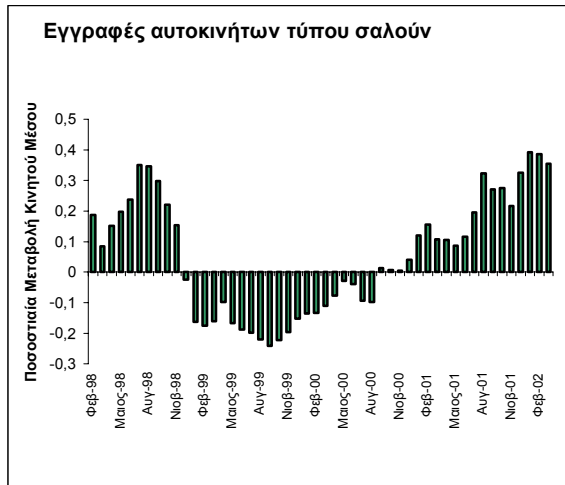
(% μεταβολή)

	Φεβρουάριος 2002	Φεβρουάριος 2001	Ιαν.- Φεβρ.	Ιαν.- Φεβρ.
Συνολικός Δείκτης	0,71	-10,73	-2,47	-4,96
Τρόφιμα, Ποτά και Καπνοβιομηχανία	-5,81	-19,13	-7,10	-8,81
Κλωστοϋφαντουργικές Ύλες και Προϊόντα	2,20	-11,68	-4,90	-7,09
Δέρμα και Δερμάτινα Είδη	7,35	-1,86	9,05	-5,07
Ξύλο και Προϊόντα Ξύλου	3,23	-3,91	0,48	-5,49
Χαρτοπολτός, Χαρτί, Προϊόντα Χαρτιού, Εκδοτικές και Εκτυπωτικές Δραστηριότητες	2,80	4,02	1,99	9,97
Προϊόντα Διύλισης Πετρελαίου	-27,31	-10,82	-16,59	-10,65
Χημικές Ουσίες, Χημικά Προϊόντα & Συνθετικές Ίνες	14,33	-2,69	7,73	3,64
Ελαστικά Προϊόντα και Πλαστικές Ύλες	6,33	-6,97	3,99	-0,37
Άλλα μη-μεταλλικά Ορυκτά Προϊόντα	15,57	-4,36	2,61	1,61
Βασικά Μεταλλικά και Μεταλλικά Προϊόντα	6,52	-8,43	1,08	-5,22
Μηχανήματα και Είδη Εξοπλισμού Π.δ.κ.α.	-9,72	5,90	-3,96	0,35
Ηλεκτρικός Εξοπλισμός και Οπτικές Συσκευές	7,53	-22,52	11,37	-21,92
Εξοπλισμός Μεταφορών	13,94	-24,96	10,81	-25,19
Βιομηχανίες Κατασκευών Π.δ.κ.α.	-8,95	-10,56	-9,62	-11,54

Διάγραμμα 6

Διάγραμμα 7

Όσον αφορά τον πρωτογενή τομέα, σημειώνεται ότι δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για το 2002. Σε σχέση με το 2001, η γεωργική παραγωγή σημείωσε σημαντική ανάκαμψη μετά από την πτωτική πορεία που παρατηρήθηκε τον προηγούμενο χρόνο, καταγράφοντας αύξηση κατά 9,1%, σε σύγκριση με πτώση 11,5% το 2000. Πιο συγκεκριμένα, η παραγωγή φυτικών

προϊόντων σημείωσε, λόγω ευνοϊκότερων καιρικών συνθηκών, κατακόρυφη αύξηση της τάξης του 18,1%, σε σύγκριση με πτώση κατά 22,0% την ίδια περίοδο του 2000, ενώ η αύξηση στην παραγωγή κτηνοτροφικών προϊόντων, σημείωσε μικρή επιβράδυνση της τάξης του 0,51%.

Πίνακας 17

Δείκτης Όγκου Λιανικών Πωλήσεων

(% μεταβολή κατά κατηγορία)

	Μάρτης 02/01	Μάρτης 01/00	Ιαν.-Μαρτ. 02/01	Ιαν.-Μαρτ. 01/00
Συνολικός Δείκτης	-0,18	1,46	2,21	3,96
Τρόφιμα, Ποτά και Καπνός	-8,31	7,10	-7,07	3,92
Είδη Ένδυσης και Ρουχισμού	-14,65	26,56	-2,97	6,73
Υπόδηση και Δερμάτινα Είδη	-9,79	28,40	3,13	10,46
Ηλεκτρικά Είδη και Συσκευές	-0,57	-9,72	3,77	-3,76
Οχήματα, Μηχανήματα και Ανταλλακτικά	15,22	-2,67	14,11	16,60
Υπεραγορές	-1,83	-3,44	3,27	-6,60
Φαρμακεία	2,26	6,40	4,17	4,08
Έπιπλα	-10,35	11,64	1,97	6,58
Σταθμοί Πετρελαιοειδών	-2,93	-5,54	-0,15	-3,58
Παιχνίδια	30,21	0,22	5,56	3,18

Κατανάλωση

Η ιδιωτική κατανάλωση φαίνεται να παρουσιάζει κάποια επιβράδυνση μέσα στους πρώτους μήνες του 2002.

Συγκεκριμένα, ο δείκτης όγκου λιανικών πωλήσεων αυξήθηκε κατά 2,21% την περίοδο Ιανουαρίου – Μαρτίου 2002, σε σύγκριση με 3,96%, κατά την ίδια περίοδο του προηγούμενου χρόνου. Η πορεία που ακολούθησαν οι λιανικές πωλήσεις κατά κατηγορία προϊόντων παρουσιάζεται στον πίνακα 17.

Το γεγονός όμως ότι η κατανάλωση βρίσκεται σε σχετικά ψηλά επίπεδα στις αρχές του 2002, παρά την επιβράδυνση του δείκτη όγκου

λιανικών πωλήσεων, φαίνεται και από τις εγγραφές ιδιωτικών αυτοκινήτων σαλούν. Συγκεκριμένα, οι εγγραφές ιδιωτικών σαλούν αυτοκινήτων, αντανακλώντας εν μέρει την αναμενόμενη αύξηση στο συντελεστή του ΦΠΑ, αυξήθηκαν για την περίοδο Ιανουαρίου – Απριλίου 2002 κατά 36,5%, σε σύγκριση με άνοδο 16,3% την αντίστοιχη περίοδο του 2001. Αναλυτικότερα, κατά τον Απρίλιο η αύξηση ήταν της τάξης του 30,4%, σε σύγκριση με άνοδο 18,7% τον αντίστοιχο μήνα του 2001.

Οι εξελίξεις που αφορούν τις εισαγωγές προϊόντων για εγχώρια κατανάλωση (εξαιρουμένων των εισαγωγών στρατιωτικού υλικού και πετρελαιοειδών) κατά το πρώτο δίμηνο του έτους συνάδουν με την επιβράδυνση

της εγχώριας ζήτησης. Συγκεκριμένα, οι εισαγωγές αυτές διευρύνθηκαν κατά 4,3% την περίοδο Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου του 2002, σε σύγκριση με άνοδο 21,0% την αντίστοιχη περίοδο του 2001. Ενδείξεις για επιβράδυνση της καταναλωτικής ζήτησης διαφαίνονται επίσης από τα στοιχεία για τα ταξίδια των κυπρίων στο εξωτερικό, τα οποία το μήνα Φεβρουάριο σημείωσαν οριακή αύξηση, ενώ για το πρώτο δίμηνο συνολικά σημείωσαν πτώση, λόγω κυρίως της μείωσης των ταξιδιών στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Εκτιμήσεις καταναλωτικού κοινού και επιχειρηματικές προβλέψεις

Έρευνα μεταξύ των καταναλωτών, καθώς και των επιχειρήσεων του μεταποιητικού τομέα, διεξάγεται μηνιαίως από την εταιρεία CMR (μέλος της Cypronetwork Consultancy Group), για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Υπουργείου Οικονομικών. Στόχος της έρευνας είναι η εξακρίβωση των αντιλήψεων μεταξύ των καταναλωτών και των επιχειρηματιών για το οικονομικό περιβάλλον που επικρατεί στην Κύπρο κατά συγκεκριμένες περιόδους. Γενικά, οι εκτιμήσεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους και της οικονομίας γενικότερα διαγράφονται ελαφρά θετικότερες τον Απρίλιο 2002 σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, τόσο σε σχέση με την παρούσα κατάσταση όσο και σε σχέση με το τι αναμένεται ένα χρόνο μετά. Όσον αφορά τις εκτιμήσεις των βιομηχάνων για την παρούσα κατάσταση και τις προοπτικές για τους επόμενους μήνες η εικόνα τον Απρίλιο παρουσιάζεται σταθερή μέχρι ελαφρώς βελτιωμένη σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα.

Αναλυτικότερα, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των καταναλωτών για την οικονομική τους κατάσταση σε σχέση με τους προηγούμενους δώδεκα μήνες, κατά το μήνα Απρίλιο του 2002 ένα ποσοστό 54% των καταναλωτών εκτιμούν πως η κατάσταση τους παραμένει η ίδια, ενώ το 18% εκτιμά πως η κατάσταση τους βελτιώθηκε και 27% πιστεύει πως έχει χειροτερεύσει. Αυτά τα ποσοστά παρουσιάζονται ελαφρώς βελτιωμένα σε σύγκριση με τα αντίστοιχα ποσοστά της τάξης του 50%, 16% και 33% που καταγράφηκαν κατά τον μήνα Μάρτιο του 2002. Αναφορικά με τις εκτιμήσεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση της οικονομίας σε σχέση με 12 μήνες πριν, κατά το μήνα Απρίλιο του 2002 οι καταναλωτές εκτιμούν σε ποσοστό γύρω στο 41% πως η κατάσταση παρουσιάζει χειροτέρευση, ένα ποσοστό γύρω στο 31% εκτιμά πως παραμένει στάσιμη, ενώ το 22% περίπου των καταναλωτών θεωρεί πως υπήρξε βελτίωση. Τα αντίστοιχα ποσοστά το μήνα Μάρτιο του 2002 ανέρχονταν σε 46%, 30% και 19%.

Όσον αφορά τις προβλέψεις κατά το μήνα Απρίλιο για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών στους επόμενους 12 μήνες, το 22% περίπου των καταναλωτών προβλέπει βελτίωση ενώ 21% εκτιμούν πως η κατάσταση τους θα χειροτερεύσει. Τα αντίστοιχα ποσοστά κατά το Μάρτιο του 2002 ανέρχονταν σε 19% και 24%. Τέλος, για την εξέλιξη της οικονομικής κατάστασης τους επόμενους 12 μήνες στην Κύπρο, το 26% περίπου των καταναλωτών κατά τον Απρίλιο του 2002 αναμένει βελτίωση ενώ 31% αναμένουν χειροτέρευση. Τα αντίστοιχα ποσοστά κατά το Μάρτιο του 2002 ανέρχονταν σε 24% και 37%.

Τα κυριότερα αποτελέσματα της έρευνας επιχειρηματικών προβλέψεων κατά τον Απρίλιο

του 2002 διαμορφώνονται ως εξής: Η πλειοψηφία των επιχειρηματιών εκτιμά πως οι παραγγελίες/πωλήσεις τους παρέμειναν σταθερές, ενώ τα αποθέματα παραγωγής τους διαμορφώθηκαν σε κανονικά επίπεδα. Οι τάσεις παραγωγής όμως έχουν αυξηθεί κατά τον Απρίλιο σε σύγκριση με τον Μάρτιο, ενώ οι βιομήχανοι παρουσιάζονται ικανοποιημένοι από τη γενική εικόνα των εξαγωγών. Σε σχέση με προβλέψεις και προοπτικές για το μεταποιητικό τομέα, καταγράφηκε τον Απρίλιο μεγαλύτερος βαθμός αισιοδοξίας σε σύγκριση με τους προηγούμενους μήνες.

Αγορά Εργασίας

Στην αγορά εργασίας σημειώνεται πως δεν υπάρχουν νεότερα στοιχεία από την προηγούμενη Έκθεση. Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία, το Μάρτιο του 2002 καταγράφηκε άνοδος των εγγεγραμμένων ανέργων κατά 17,5%, ενώ η ανεργία ως ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού ανέβηκε στο 3,5%, από το 3,0% τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου χρόνου. Για ολόκληρο το πρώτο τρίμηνο του έτους η ανεργία αυξήθηκε κατά 15,9%, σε σύγκριση με πτώση 18,7% το αντίστοιχο τρίμηνο του 2001, ενώ ως ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού ανήλθε από το 3,4% στο 3,9%. Άνοδος της ανεργίας κατά το πρώτο τρίμηνο του έτους παρατηρήθηκε σε όλους τους τομείς της οικονομίας με μόνη εξαίρεση τον τομέα των κατασκευών. Σημειώνεται ότι η ανοδική τάση που παρουσιάζεται στην ανεργία άρχισε να εμφανίζεται από το Νοέμβριο του 2001.

Δημόσια Οικονομικά

Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία του Υπουργείου Οικονομικών, που ως σημειωθεί παραμένουν τα ίδια με αυτά της προηγούμενης Έκθεσης, το δημοσιονομικό έλλειμμα για ολόκληρο το 2001, αυξήθηκε οριακά στο 2,8% του Α.Εγχ.Π., σε σύγκριση με 2,7% τον προηγούμενο χρόνο. Για το 2002, παρά την επιβράδυνση που αναμένεται στο ρυθμό μεγέθυνσης της οικονομικής δραστηριότητας, το Υπουργείο Οικονομικών εκτιμά ότι το έλλειμμα θα παραμείνει και πάλι κάτω από το 3% του Α.Εγχ.Π., εξακολουθώντας να βρίσκεται εντός των ορίων του Μάαστριχτ.

Πλαίσιο 2

Μέθοδοι υπολογισμού ανεργίας στην Κύπρο

Η παραδοσιακή μέθοδος που εφαρμόζεται από τη Στατιστική Υπηρεσία για τον υπολογισμό της ανεργίας στην Κύπρο, αναφέρεται στην απλή καταμέτρηση όλων των εγγεγραμμένων ανέργων στα επαρχιακά γραφεία εργασίας, σε μηνιαία βάση. Όλοι οι εγγεγραμμένοι άνεργοι καταμετρούνται, είτε δικαιούνται ανεργιακού επιδόματος είτε όχι. Εξαιρούνται μόνο τα άτομα εκείνα που παρά το ότι έχουν κάποια εργασία, εγγράφονται στα γραφεία εργασίας με σκοπό την εξεύρεση καλύτερης ή διαφορετικής απασχόλησης.

Πρόσφατα εισήχθηκε μια δεύτερη μέθοδος υπολογισμού της ανεργίας που γίνεται στη βάση δειγματοληπτικής έρευνας εργατικού δυναμικού (Labour Force Survey) και διεξήχθη από τη Στατιστική Υπηρεσία το δεύτερο τρίμηνο του 2000 και του 2001. Η μέθοδος αυτή, που εφαρμόζεται ευρέως και συστηματικά από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ΟΟΣΑ (Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης), καθώς και από άλλες χώρες, είναι επιστημονικά πιο ορθολογιστική και αναμένεται να εφαρμόζεται σύντομα και στην Κύπρο πάνω σε πιο συστηματική βάση (κάθε τρίμηνο), πιθανόν αρχής γενομένης από το 2003.

Στην έρευνα εργατικού δυναμικού, που διεξάγεται με τηλεφωνικές συνεντεύξεις, συμμετέχουν άτομα από ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα πληθυσμού της τάξης των 3500 νοικοκυριών. Άνεργοι ορίζονται εκείνοι που δεν έχουν εργασία, αλλά ταυτόχρονα έψαχναν ενεργά για εξεύρεση εργασίας κατά τις τελευταίες τέσσερις τουλάχιστο εβδομάδες και οι οποίοι είναι διαθέσιμοι και μπορούν να αναλάβουν εργασία μέσα στις επόμενες δυο βδομάδες.

Στον πίνακα που ακολουθεί συγκρίνονται τα ποσοστά ανεργίας στην Κύπρο, που εκτιμήθηκαν σύμφωνα και με τις δυο μεθόδους υπολογισμού της ανεργίας. Όπως φαίνεται από τον πίνακα αυτό, τα ποσοστά ανεργίας με τη μέθοδο της έρευνας εργατικού δυναμικού είναι συγκριτικά ψηλότερα, προφανώς γιατί πολλοί από τους άνεργους στην Κύπρο δεν έχουν το κίνητρο να εγγραφούν στα επαρχιακά γραφεία εργασίας, όπως π.χ. νέοι προσοντούχοι επιστήμονες οι οποίοι ούτε δικαιούνται ανεργιακού επιδόματος ούτε θεωρούν ότι η εγγραφή τους στα επαρχιακά γραφεία εργασίας θα βελτιώσει τις προοπτικές εργοδότησής τους.

Ανεργία στην Κύπρο με βάση τις δύο υπάρχουσες μεθόδους				
	Ποσοστό ανεργίας			
	2 ^ο Τρίμηνο 2000	2 ^ο Τρίμηνο 2001	Σύνολο 2000	Σύνολο 2001
Μέθοδος «Εγγεγραμμένων ανέργων»	3,2	2,6	3,4	3,0
Μέθοδος «Έρευνας εργατικού δυναμικού»	4,8	3,9	n/a	n/a

Η ανεργία που υπολογίζεται σύμφωνα με την έρευνα εργατικού δυναμικού στην Κύπρο, όπως φαίνεται πιο πάνω, είναι ψηλότερη από την ανεργία που υπολογίζεται με βάση τους εγγεγραμμένους άνεργους, στο βαθμό που αυτή συμπεριλαμβάνει άνεργους που ενώ δεν έχουν εγγραφεί στους ανεργιακούς καταλόγους, ψάχνουν ενεργά για εργασία. Μπορεί όμως να είναι θεωρητικά χαμηλότερη, στο βαθμό που η μεθοδολογία δεν συμπεριλαμβάνει τους εγγεγραμμένους άνεργους που δεν ψάχνουν ενεργά για δουλειά, όπως π.χ. άτομα που συνταξιοδοτήθηκαν πρόσφατα και έχουν κίνητρο να εγγραφούν για έξι τουλάχιστο μήνες, στον κατάλογο των ανέργων γιατί δικαιούνται ανεργιακού επιδόματος.

Αναλυτικότερα, το δημοσιονομικό έλλειμμα κατά το 2001 έφτασε τα £164,3 εκ., σε σύγκριση με £150,5 εκ. τον προηγούμενο χρόνο. Πιο συγκεκριμένα, τα δημόσια έσοδα επιβραδύνθηκαν σημαντικά και αυξήθηκαν κατά 11,3%, σε σύγκριση με 17,3% το 2000, ενώ οι δημόσιες δαπάνες παρουσίασαν μικρή επιβράδυνση και αυξήθηκαν κατά 11,2%, σε σύγκριση με 12,5% τον προηγούμενο χρόνο. Από πλευράς δημοσίων δαπανών, οι επιδοτήσεις παρουσίασαν μεγάλη επιβράδυνση αφού οι επιδοτήσεις στις εταιρείες πετρελαιοειδών μειώθηκαν δραστικά λόγω της πτώσης στην τιμή του πετρελαίου, ενώ επιβράδυνση σημειώθηκε και στους μισθούς και ημερομίσθια λόγω της

επίδρασης βάσης (base effect) που σχετίζεται με την παραχώρηση αναδρομικών μισθών το 2000, αλλά και της μη ύπαρξης αύξησης στους βασικούς μισθούς το 2001. Επίσης, οι πληρωμές τόκων επιβραδύνθηκαν σημαντικά λόγω των διαδοχικών μειώσεων των επιτοκίων από την Κεντρική Τράπεζα κατά το 2001. Από πλευράς δημοσίων εσόδων, σημειώθηκε επιβράδυνση στα φορολογικά έσοδα. Αναλυτικότερα, επιβράδυνση σημείωσαν οι έμμεσοι φόροι και τα μη φορολογικά έσοδα, ενώ οι άμεσοι φόροι, οι συνεισφορές στο ταμείο κοινωνικών ασφαλίσεων και τα κεφαλαιουχικά έσοδα σημείωσαν επιτάχυνση. Αναλυτική κατάσταση των εξελίξεων στα δημόσια οικονομικά παρουσιάζεται στον πίνακα 18.

Πίνακας 18

Κατάσταση Δημοσίων Οικονομικών

(Κυπριακές λίρες εκατ.)

	2001		% μεταβολή 2001/2000	
	Ιαν.-Αυγ.	Ιαν.-Σεπ.	Ιαν.-Αυγ.	Ιαν.-Σεπ.
Δημόσια Έσοδα και Χορηγίες	1234,12	1395,93	11,15	9,05
Άμεσοι Φόροι	374,58	438,67	13,49	17,85
Φόρος Εισοδήματος	270,58	321,07	25,87	32,36
Έμμεσοι Φόροι	474,80	535,39	14,94	12,66
Φόρος Προστιθέμενης Αξίας	218,80	250,09	23,18	21,11
Φόροι Κατανάλωσης	120,69	135,33	10,68	10,23
Εισαγωγικοί Δασμοί	44,60	49,75	43,14	23,64
Συνεισφορές στο Ταμείο Κοιν. Ασφαλίσεων	175,76	196,02	9,86	9,93
Άλλα Έσοδα	207,83	224,60	1,15	-11,05
Ξένες Χορηγίες	1,15	1,25	-33,99	-31,66
Δημοσ/μικό Έλλειμμα και Καθ. Δαν/μός	1371,33	1529,20	15,07	13,34
Τρέχουσες Δαπάνες	1257,48	1399,90	16,02	13,99
Αγαθά και Υπηρεσίες	539,80	595,10	0,29	14,64
Μισθοί και Ημερομίσθια	339,96	381,50	4,67	5,83
Τρέχουσες πληρωμές	331,40	275,30	30,67	-2,21
Κοινωνικές Συντάξεις	11,93	17,80	-17,87	6,89
Πληρωμές από το Ταμείο Κοιν. Ασφαλίσεων	189,24	209,90	9,87	8,32
Επιδοτήσεις	57,50	65,90	50,36	45,38
Τόκοι	224,06	235,90	14,54	2,01
Κεφαλαιουχικές Δαπάνες	108,52	123,70	5,69	7,05
Επενδύσεις	82,34	92,40	4,80	4,58
Κεφαλαιουχικές πληρωμές	26,20	31,30	8,70	15,08
Καθαρός Δανεισμός	5,33	5,60	1,37	0,36
Δημοσ/μικό Πλεόνασμα (+) / Έλλειμμα (-)	-137,22	-133,27	68,47	92,89

2.5 ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΣΥΝΑΜΜΑΓΕΣ

Οι εισαγωγές για εγχώρια κατανάλωση, εξαιρουμένων των εισαγωγών πετρελαιοειδών και στρατιωτικού εξοπλισμού, το πρώτο δίμηνο του 2002 παρουσίασαν σημαντική επιβράδυνση σε σχέση με την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους. Ταυτόχρονα, οι εγχώριες εξαγωγές συνέχισαν την ανοδική τους πορεία και κατέγραψαν σημαντική αύξηση κατά το πρώτο δίμηνο του 2002 σε σύγκριση με τους αντίστοιχους μήνες του 2001.

Όσον αφορά τον τουρισμό, τα πιο πρόσφατα στοιχεία του Απριλίου δείχνουν περαιτέρω μείωση των αφίξεων, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους, ύστερα από την πρόσκαιρη ανάκαμψη που καταγράφηκε το Μάρτιο λόγω του Πάσχα των Καθολικών. Αντίθετα, η κατά κεφαλή δαπάνη των τουριστών το πρώτο τρίμηνο του 2002 κατέγραψε σημαντική αύξηση σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους, με αποτέλεσμα τα έσοδα από τον τουρισμό για το πρώτο τρίμηνο να σημειώσουν μικρή αύξηση.

Εμπόριο αγαθών

Ο πίνακας 18 παρουσιάζει μια συνοπτική εικόνα του εμπορικού ισοζυγίου και περιλαμβάνει προκαταρκτικά στοιχεία για το εμπόριο αγαθών το Φεβρουάριο του 2002. Σύμφωνα με τα στοιχεία αυτά, οι συνολικές εισαγωγές κατά το πρώτο δίμηνο του 2002 αυξήθηκαν κατά 12,1%, έναντι ανόδου κατά 9,8% την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους. Οι εισαγωγές για εγχώρια κατανάλωση, εξαιρουμένων των εισαγωγών πετρελαιοειδών

και στρατιωτικού εξοπλισμού κατέγραψαν σημαντική επιβράδυνση και αυξήθηκαν κατά 4,3% την περίοδο Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου 2002, έναντι αύξησης της τάξης του 21,0% την αντίστοιχη περίοδο του 2001.

Οι εισπράξεις ΦΠΑ από εισαγωγές αγαθών⁸ υποδεικνύουν αύξηση των συνολικών εισαγωγών τον Απρίλιο 2002 σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους. Συγκεκριμένα, οι εισπράξεις ΦΠΑ από εισαγωγές αυξήθηκαν κατά 7,7% τον Απρίλιο σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του 2001.

Σε σχέση με τις συνολικές εξαγωγές, προκαταρκτικά στοιχεία δείχνουν ότι η πτωτική πορεία των εξαγωγών συνεχίστηκε τον Φεβρουάριο 2002 λόγω της μείωσης των επανεξαγωγών. Η μείωση για το πρώτο δίμηνο του 2002 ήταν της τάξης του 10,9%, σε σύγκριση με πτώση 2,0% που καταγράφηκε την περίοδο Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου 2001 και αφορά μόνο τις επανεξαγωγές. Αντίθετα, οι εγχώριες εξαγωγές κατέγραψαν σημαντική αύξηση της τάξης του 13,5% κατά τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο 2002, έναντι μείωσης κατά 8,8% την αντίστοιχη περίοδο του 2001.

Με βάση τα πιο πάνω προκαταρκτικά στοιχεία, το εμπορικό ισοζύγιο για τους πρώτους δυο μήνες του έτους παρουσίασε έλλειμμα £298,4 εκ., σε σύγκριση με £248,1 εκ. την αντίστοιχη περίοδο του 2001.

Οι πίνακες 20 και 21 παρουσιάζουν αναλυτικότερα τα πιο πρόσφατα τελικά στοιχεία

⁸ Οι εισαγωγές αμυντικού εξοπλισμού δεν φορολογούνται με ΦΠΑ.

για τις εισαγωγές για εγχώρια κατανάλωση και τις εγχώριες εξαγωγές, αντίστοιχα, που καλύπτουν την περίοδο μέχρι και τον Ιανουάριο του 2002. Σημειώνεται ότι για το 2002 αναμένεται επιβράδυνση των εισαγωγών για εγχώρια κατανάλωση, λόγω της αναμενόμενης επιβράδυνσης της οικονομικής δραστηριότητας. Όμως, τα περιορισμένα διαθέσιμα στοιχεία που αναφέρονται μόνο στον πρώτο δίμηνο του έτους δεν μπορούν να θεωρηθούν σαν επιβεβαιωτικά των οποιωνδήποτε προδιαγραφόμενων τάσεων για ολόκληρο το έτος.

Όπως φαίνεται στον πίνακα 20, κατά τον Ιανουάριο του 2002 σχεδόν όλες οι κύριες κατηγορίες των εισαγωγών για εγχώρια

κατανάλωση παρουσίασαν επιβράδυνση σε σύγκριση με τον Ιανουάριο του 2001, ενώ οι εισαγωγές κεφαλαιουχικών αγαθών παρουσίασαν μικρή πτώση. Αντίθετα, σημαντική αύξηση παρατηρήθηκε στην εισαγωγή καυσίμων και λιπαντικών που έφθασαν τα £23,2 εκ.

Όσον αφορά τις εξαγωγές, (πίνακας 21) τον Ιανουάριο του 2002 σημειώθηκε αύξηση των εγχώριων εξαγωγών κατά 13,7% στην οποία συνέδραμαν όλες οι επί μέρους κατηγορίες εγχώριων εξαγωγών.

Πίνακας 19

Στοιχεία εμπορικού ισοζυγίου

(εκατομμύρια λίρες)

	2000		2001		2002		2001/2000		2002/2001	
	Ιαν.-Δεκ.	Ιαν.-Δεκ.	Ιαν.-Δεκ.	Ιαν.-Δεκ.	Ιαν.-Φεβ.	Ιαν.-Φεβ.	Ιαν.-Φεβ.	μεταβολή Ιαν.-Φεβ.	μεταβολή Ιαν.-Φεβ.	%
Συνολικές εισαγωγές (cif)	2.468,9	2.528,7	2,4	306,5	336,7	377,3	9,8	12,1		
Εισαγωγές για εγχώρια κατανάλωση (cif)	2.035,7	2.176,8	6,9	246,5	284,6	329,9	15,5	15,9		
<i>Εισαγωγές για εγχώρια κατανάλωση (cif) εξαιρουμένων των εισαγωγών στρατιωτικού εξοπλισμού και πετρελαιοειδών</i>	1.668,3	1.813,0	8,7	212,4	257,0	268,0	21,0	4,3		
Εισαγωγές που προορίζονται για επανεξαγωγές	433,3	351,9	-18,8	60,1	52,1	47,4	-13,3	-9,0		
Συνολικές εξαγωγές	591,9	628,0	6,1	90,4	88,6	78,9	-2,0	-10,9		
Εγχώριες εξαγωγές (fob)	224,0	233,9	4,5	33,9	30,9	35,1	-8,8	13,5		
Επανεξαγωγές (fob)	299,6	337,0	12,5	51,7	50,7	38,9	-2,0	-23,3		
Προμήθειες για πλοία και αεροπλάνα	68,3	57,1	-16,4	4,8	7,0	4,8	45,8	-31,4		
Ακαθάριστο εμπορικό ισοζύγιο	-1.877,0	-1.900,7		-216,1	-248,1	-298,4				

(1) Τα στοιχεία για τον Φεβρουάριο 2002 είναι προκαταρκτικά.

Πίνακας 20**Εισαγωγές (cif) κατά οικονομικό προορισμό**

	2000 Αξία (£ εκ.)	2001 Αξία (£ εκ.)	2000/1999 % μεταβολή	2001/2000 % μεταβολή	2001 Iαν. Αξία (£ εκ.)	2002 Iαν. Αξία (£ εκ.)	2001/2000 Iαν. % μεταβολή	2002/2001 Iαν. % μεταβολή
Καταναλωτικά αγαθά	569,6	617,7	18,3	8,4	35,6	42,1	29,9	18,3
Άμεσης κατανάλωσης	308,7	338,1	16,8	9,5	21,7	26,3	26,2	21,2
Μέσης διάρκειας	157,4	170,4	18,5	8,3	7,0	7,7	40,0	10,0
Διάρκειας	103,5	109,2	22,4	5,5	6,9	8,0	32,7	15,9
Ενδιάμεσα αγαθά - πρώτες ύλες	675,1	710,3	16,5	5,2	56,3	61,2	26,8	8,7
Γεωργία	42,0	42,2	19,2	0,3	2,6	3,2	-23,5	23,1
Κατασκευές και μεταλλεία	110,4	120,7	19,4	9,4	9,2	13,8	29,6	50,0
Μεταποίηση	398,8	421,8	12,0	5,8	31,7	34,9	21,0	10,1
Μεταφορές, αποθηκεύσεις και επικοινωνίες	44,9	29,4	52,1	-34,6	3,4	2,2	21,4	-35,3
Άλλοι τομείς της οικονομίας	79,0	96,2	18,9	21,7	9,4	7,3	91,8	-22,3
Κεφαλαιουχικά αγαθά	237,1	258,3	25,1	8,9	21,5	19,8	48,3	-7,9
Γεωργία	8,8	8,8	1,4	0,7	0,5	0,6	-44,4	20,0
Κατασκευές και μεταλλεία	15,7	20,6	-37,7	31,3	1,9	1,4	111,1	-26,3
Μεταποίηση	67,0	69,6	34,7	4,0	4,6	3,8	39,4	-17,4
Μεταφορές, αποθηκεύσεις και επικοινωνίες	43,8	52,3	49,9	19,3	6,3	4,9	85,3	-22,2
Άλλοι τομείς της οικονομίας	101,9	107,0	32,8	5,0	8,2	9,1	36,7	11,0
Μεταφορικός εξοπλισμός και ανταλλακτικά	186,4	226,6	3,1	21,6	19,3	20,7	62,2	7,3
Από τα οποία:								
Αυτοκίνητα	74,9	94,6	10,3	26,3	13,3	14,8	75,0	11,3
Ανταλλακτικά	53,3	61,3	-3,0	15,1	6,0	5,9	39,5	-1,7
Καύσιμα και λιπαντικά	269,3	266,1	76,8	-1,2	16,5	23,2	12,2	40,6
Μη ταξινομηθέντα	31,1	97,9	25,0	-0,2	0,0	4,0	0,0	0,0
Εισαγωγές για εγχώρια κατανάλωση	1968,7	2176,8	22,4	6,9	149,2	170,9	32,2	14,5
Εισαγωγές που προορίζονται για επανεξαγωγές	433,3	351,9	26,9	-18,8	34,0	19,3	15,6	-43,2
Συνολικές εισαγωγές	2401,9	2528,7	23,2	2,4	183,2	190,2	28,7	3,8

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία

Πίνακας 21**Εξαγωγές (fob) κατά οικονομική προέλευση**

	2000	2001	2000/1999	2001/2000	2000	2001	2002	2001/2000	2002/2001
	Αξία (€ εκ.)	Αξία (€ εκ.)	% μεταβολή	% μεταβολή	Ιαν. Αξία (€ εκ.)	Ιαν. Αξία (€ εκ.)	Ιαν. Αξία (€ εκ.)	Ιαν. % μεταβολή	Ιαν. % μεταβολή
Γεωργικά προϊόντα (ακατέργαστα)	34,4	43,8	-5,7	27,4	2,2	2,4	3,1	9,1	29,2
Από τα οποία:									
Πατάτες	12,3	17,5	-12,2	42,0	0,3	0,0	0,0		0,0
Άλλα λαχανικά, φρέσκα, κατεψυγμένα ή ξηρά Εσπεριδοειδή	3,2	4,2	0,4	31,8		0,7	0,6		-14,3
12,8	14,7	-7,6	15,1	1,2	1,5	2,4	25,0	60,0	
Ορυκτά και σχετικά βιομηχανικά προϊόντα	12,4	11,6	7,8	-6,3	1,0	0,5	0,8	-50,0	60,0
Βιομηχανικά προϊόντα Γεωργικής προέλευσης	28,2	28,0	11,4	-0,7	1,8	1,5	2,4	-16,7	60,0
Από τα οποία:									
Χαλλούμι	7,6	7,7	25,0	1,3	0,6	0,5	1,0	-16,7	
Διατηρημένα φρούτα	1,5	0,9	-0,5	-38,3	0,2	0,0	0,0		
Χυμοί φρούτων και λαχανικών	3,5	4,1	20,2	15,8	0,1	0,2	0,2		0,0
Μπίρα	1,0	1,0	-7,6	-8,3	0,0	0,0	0,0		0,0
Κρασιά	6,2	5,3	-14,5	-14,4	0,4	0,1	0,5	-75,0	400,0
κρεας					0,2	0,2	0,3	0,0	50,0
Βιομηχανικά προϊόντα μεταποιητικής προέλευσης	148,8	150,5	11,9	1,1	9,8	10,5	10,8	7,1	2,9
Από τα οποία:									
Τσιγάρα	16,2	10,8	15,2	-33,5	1,5	1,7	0,2	13,3	-88,2
Τσιμέντο	10,8	8,4	38,8	-22,3	0,9	0,7	0,4	-22,2	-42,9
Φαρμακευτικά προϊόντα	30,9	39,4	22,6	27,7	1,8	2,4	3,0	33,3	25,0
Προϊόντα από χαρτί	4,8	6,0	21,7	24,4	0,0	0,0	0,0		0,0
Είδη ένδυσης	22,5	19,7	-1,3	-12,3	1,6	1,5	1,1	-6,3	
Είδη υπόδησης	6,1	3,8	-13,6	-37,2	0,6	0,3	0,2	-50,0	-33,3
Έπιπλα	7,9	6,8	17,4	-13,1	0,3	0,8	0,5	166,7	-37,5
Μη ταξινομηθέντα	0,0	0,1	-27,9	-49,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Εγχώριες εξαγωγές	224,0	233,9	8,4	4,5	14,8	15,0	17,1	1,5	13,7
Επανεξαγωγές	299,6	337,0	0,6	12,5	24,6	27,4	20,0	11,4	-27,0
Προμήθειες για πλοία και αεροπλάνα	68,3	57,1	76,4	-16,4	1,9	3,8	1,9	100,0	-50,0
Συνολικές εξαγωγές	591,9	628,0	9,0	6,1	41,3	46,2	38,9	11,9	-15,8

Πηγή: Στατιστική υπηρεσία

Τουρισμός

Όπως φαίνεται στον πίνακα 22, τον Απρίλιο σημειώθηκε αισθητή μείωση των αφίξεων τουριστών της τάξης του 23,9%, ύστερα από την οριακή άνοδο κατά 0,8% που σημειώθηκε το Μάρτιο. Η μεγάλη αυτή διακύμανση οφείλεται στο ότι το Πάσχα των Καθολικών ήταν φέτος το Μάρτιο, ενώ πέρυσι ήταν τον Απρίλιο.

Για ολόκληρο το πρώτο τετράμηνο του τρέχοντος έτους, η μείωση στις αφίξεις τουριστών ανήλθε σε 14,8%. Αντίθετα, σημαντική αύξηση καταγράφηκε στις εισπράξεις από τον τουρισμό, που κατά τους πρώτους τρεις μήνες του 2002 αυξήθηκαν κατά 5,7% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2001.

Τα μέχρι τώρα στοιχεία υποδηλούν μια σημαντική αύξηση της κατά κεφαλή δαπάνης των τουριστών στην Κύπρο. Συγκεκριμένα, κατά τους πρώτους τρεις μήνες του τρέχοντος έτους, ενώ η μείωση στις αφίξεις των τουριστών ανήλθε στο 7,3%, οι συνολικές εισπράξεις από τον τουρισμό αυξήθηκαν κατά 5,7% που εξυπακούει ότι η κατά κεφαλή δαπάνη τουριστών στην Κύπρο αυξήθηκε γύρω στο 12%, φθάνοντας στις £406 περίπου το πρώτο τρίμηνο του 2002, σε σύγκριση με σχεδόν £363 την αντίστοιχη περίοδο του 2001. Η αύξηση αυτή είναι σημαντική και χρήζει περαιτέρω διερεύνησης που γίνεται με τη βοήθεια των πινάκων 24 και 25.

Στον πίνακα 24 φαίνεται η κατά χώραν κατανομή των τουριστικών αφίξεων και εσόδων στην Κύπρο κατά το πρώτο τρίμηνο του 2002 και

2001, αντίστοιχα, για επιλεγμένες χώρες⁹. Μια προκαταρκτική ανάλυση των στοιχείων αυτών υποδηλεί ότι ο αριθμός των τουριστών από το Ηνωμένο Βασίλειο, αντίθετα με τις επικρατούσες τάσεις¹⁰, αυξήθηκε οριακά. Ως αποτέλεσμα, το μερίδιο των βρετανών τουριστών, των οποίων οι κατά κεφαλήν δαπάνες είναι κατά κανόνα υψηλές, αυξήθηκε από 49,1% το πρώτο τρίμηνο του 2001 σε 53,2% το πρώτο τρίμηνο του 2002.

Επιπλέον, τα έσοδα των τουριστών από το Ηνωμένο Βασίλειο αυξήθηκαν σημαντικά σαν επακόλουθο της αύξησης της κατά κεφαλή δαπάνης της τάξης του 8,4%. Σημειώνεται ότι για τις περισσότερες άλλες χώρες η αύξηση της κατά κεφαλήν δαπάνης ήταν κατά πολύ μεγαλύτερη.

Πρέπει επιπρόσθετα να επισημανθεί το γεγονός ότι, η σημαντική αύξηση της κατά κεφαλή δαπάνης δεν πρωτοεμφανίστηκε κατά το τρέχον έτος. Σημειώνεται ότι, από τους πίνακες 22 και 23, μπορεί να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι κατά τους μήνες Ιούνιο, Ιούλιο και Αύγουστο του 2001, σημειώθηκε κατά μέσο όρο αύξηση των αφίξεων των τουριστών κατά 4,6% και αύξηση των τουριστικών εσόδων κατά 20,7%, γεγονός που εξυπακούει αύξηση της κατά κεφαλήν δαπάνης κατά 15,4%.

⁹ Ένας πιο λεπτομερής αντίστοιχος πίνακας, ο πίνακας 10, παρουσιάζεται στο Παράρτημα.

¹⁰ Μια άλλη χώρα με σημαντική αύξηση στις αφίξεις τουριστών ήταν το Ισραήλ (36,28%). Προφανώς λόγω της έκρυθμης κατάστασης στη χώρα αυτή, αρκετές επιχειρηματικές συναλλαγές διεκπεραιώνονται στην Κύπρο.

Πίνακας 22**Αφίξεις τουριστών***(αριθμός ατόμων¹)*

	1999	2000	2001	2002	% μεταβολή 2002/2001	% μεταβολή 2001/2000	% μεταβολή 2000/1999
Ιανουάριος	57.740	63.553	64.214	54.067	-15,8	1,0	10,1
Φεβρουάριος	74.041	87.243	83.569	71.950	-13,9	-4,2	17,8
Μάρτιος	126.494	135.487	137.578	138.625	0,8	1,5	7,1
Απρίλιος	180.076	221.785	237.228	180.481	-23,9	7,0	23,2
Μάιος	273.317	299.355	324.901			8,5	9,5
Ιούνιος	276.879	302.011	322.835			6,9	9,1
Ιούλιος	322.041	362.299	373.385			3,1	12,5
Αύγουστος	341.088	356.686	371.536			4,2	4,6
Σεπτέμβριος	309.498	329.964	329.400			-0,2	6,6
Οκτώβριος	270.732	300.597	269.744			-10,3	11,0
Νοέμβριος	118.105	133.500	107.454			-19,5	13,0
Δεκέμβριος	84.274	93.722	74.887			-20,1	11,2
Ιαν. - Δεκ.	2.434.285	2.686.202	2.696.732			0,4	10,3
Ιαν. – Απρ.	438.351	508.068	522.589	445.123	-14,8	2,9	15,9

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία

(1) Δεν περιλαμβάνει τις αφίξεις ημερήσιων επισκεπτών.

Πίνακας 23**Εισπράξεις από τον τουρισμό¹***(εκατομμύρια λίρες)*

	2000	2001	2002	% μεταβολή 2002/2001
Ιανουάριος		24,9	21,6	-13,5
Φεβρουάριος		29,1	28,9	-0,9
Μάρτιος		49,7	59,2	18,88
Απρίλιος		89,9		
Μάιος		139,1		
Ιούνιος	122,9	157,4		
Ιούλιος	162,7	192,0		
Αύγουστος	173,7	205,0		
Σεπτέμβριος	161,9	176,3		
Οκτώβριος	135,1	130,2		
Νοέμβριος	54,1	48,8		
Δεκέμβριος	36,2	29,2		
Ιανουάριος–Δεκέμβριος		1.271,6		
Ιανουάριος– Μάρτιος		103,7	109,6	5,7

Πηγή: Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού

(1) Δεν περιλαμβάνονται οι εισπράξεις από ημερήσιους επισκέπτες.

Πίνακας 24**Αφίξεις και έσοδα απο τον τουρισμό πρώτο τρίμηνο (Q1) 2001 και 2002***επιλεγμένες χώρες*

Χώρες	Αφίξεις 2001 Q1	Αφίξεις 2002 Q1	% μεταβολή Q1 2002/2001	Έσοδα £'000 2001 Q1	Έσοδα £'000 2002 Q1	% μεταβολή Q1 2002/2001
Ηνωμένο Βασίλειο	140.097	140.808	0,5	52.481	57.194	9,0
Γερμανία	36.724	34.123	-7,1	11.666	12.128	4,0
Ελλάδα	16.636	15.479	-7,0	4.812	5.677	18,0
Σουηδία	5.268	4.163	-21,0	2.064	2.681	29,9
Νορβηγία	1.734	1.780	2,7	876	1.145	30,7
Φιλανδία	4.794	4.732	-1,3	1.587	1.293	-18,5
Δανία	2.676	4.121	54,0	1.183	1.964	66,1
Γαλλία	4.685	2.749	-41,3	1.698	1.274	-24,9
Ελβετία	4.762	3.933	-17,4	2.031	2.080	2,4
Ολλανδία	5.995	3.338	-44,3	1.949	1.381	-29,2
Βέλγιο	4.262	3.197	-25,0	1.389	1.088	-21,6
Αυστρία	3.356	3.313	-1,3	1.163	1.433	23,1
Ιταλία	2.742	1.475	-46,2	1.004	661	-34,1
Ιρλανδία	3.275	1.521	-53,6	1.249	641	-48,7
Ρωσία	14.523	10.579	-27,2	6.997	6.276	-10,3
Ισραήλ	5.456	7.436	36,29	1.394	2.447	75,56
Άλλες χώρες	28.376	21.895	-22,8	10.271	10.213	-0,6
Όλες οι χώρες	285.361	264.642	-7,3	103.814	109.576	5,7

Πηγή: Κ.Ο.Τ

Από τα στοιχεία του πίνακα 25 (α και β), όπου παρουσιάζεται ανάλυση των δαπανών των τουριστών (κατά κεφαλήν και ημερήσιες, αντίστοιχα) φαίνεται ότι η αύξηση στο μέσο όρο κατανάλωσης οφείλεται κατά κύριο λόγο στην κατηγορία «άλλα έξοδα», που περιλαμβάνει

δαπάνες εκτός ξενοδοχείου, συμπεριλαμβανόμενης της υποκατηγορίας «διασκέδαση και πολιτισμός», ενώ οι δαπάνες για διαμονή μειώθηκαν σημαντικά, λόγω της πίεσης που παρατηρείται στις τιμές των ξενοδοχείων.

Πίνακας 25(α)**Κατά κεφαλήν δαπάνες τουριστών***£ λίρες*

	2000 Q3	2000 Q4	2001 Q1	2001 Q2	2001 Q3	2001 Q4	2002 Q1	% μεταβολή 2002/2001 Q1
Δαπάνες για διαμονή	217,2	174,8	147,1	185,9	213,5	158,2	120,6	-18,0
Άλλες δαπάνες <i>εκ των οποίων :</i>	258,3	238,8	216,2	236,2	303,1	281,8	285,7	32,2
<i>δαπάνες εκτός ξενοδοχείου¹</i>	167,4	146,9	128,0	150,4	207,0	189,3	184,3	43,9
Σύνολο	475,5	413,6	363,3	422,1	516,7	440,1	406,3	11,9

(1) Περιλαμβάνει δαπάνες για φαγητό, μεταφορικά και "διασκέδαση και πολιτισμός". Δεν περιλαμβάνει δαπάνες για ψώνια
Πηγή: Κ.Ο.Τ.

Πίνακας 25(β)**Ημερήσιες δαπάνες τουριστών**

£ λίρες

	2000 Q3	2000 Q4	2001 Q1	2001 Q2	2001 Q3	2001 Q4	2002 Q1	% μεταβολή 2002/2001 Q1
Δαπάνες για διαμονή	18,74	16,10	14,08	19,38	19,66	15,42	11,76	-16,5
Άλλες δαπάνες	22,29	21,75	20,65	24,60	27,91	27,33	27,86	34,9
<i>εκ των οποίων :</i>								
<i>δαπάνες εκτός ξενοδοχείου¹</i>	14,44	13,45	12,23	15,64	19,06	18,39	17,98	47,0
Σύνολο	41,03	37,85	34,73	43,98	47,58	42,75	39,62	14,1

(1) Περιλαμβάνει δαπάνες για φαγητό, μεταφορικά και "διασκέδαση και πολιτισμός". Δεν περιλαμβάνει δαπάνες για ψώνια
 Πηγή: Κ.Ο.Τ.

3. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Πίνακας 1**Βασικά επιτόκια**

(ως ποσοστά % ετησίως)

Από: ⁽¹⁾	Διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων	Πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης			Διευκόλυνση οριακής χρηματοδότησης
		Δημοπρασίες ανταγωνιστικού επιτοκίου			
		repo	reverse repo	αποδοχή καταθέσεων	
2001 10 Αυγ.	3,50		5,00		6,50
18 Σεπ.	3,00		4,50		6,00
02 Νοεμ.	2,50			4,00	5,50

(1) Η ημερομηνία αφορά τις διευκολύνσεις αποδοχής καταθέσεων και οριακής χρηματοδότησης. Για τις πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης οι μεταβολές του επιτοκίου ισχύουν από την πρώτη πράξη μετά την αναφερόμενη ημερομηνία.

Πίνακας 2**Πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης που διενεργούνται μέσω δημοπρασίας ⁽¹⁾**

(εκατ. Λίρες Κύπρου; επιτόκια ως ποσοστά % ετησίως)

Ημερομηνία διακανονισμού	Προσφορές (ποσό)	Κατανομή (ποσό)	Δημοπρασίες ανταγωνιστικού επιτοκίου				Διάρκεια σε ημέρες
			Μέγιστο επιτόκιο προσφοράς	Μέσο σταθμικό επιτόκιο	Ελάχιστο επιτόκιο κατανομής	Μέγιστο επιτόκιο κατανομής	
2001 23 Οκτ.	123,0	123,0	4,50	4,18	3,74	4,50	14
06 Νοεμ.	123,5	100,0	4,00	3,83	3,50	3,90	14
20 Νοεμ.	152,0	140,0	4,00	3,80	3,40	3,85	14
04 Δεκ.	145,0	120,0	4,00	3,72	3,40	3,77	15
19 Δεκ.	96,0	96,0	4,00	3,78	3,75	3,98	15
2002 03 Ιαν.	203,0	203,0	4,00	3,82	3,49	3,91	14
17 Ιαν.	185,0	160,0	4,00	3,82	3,50	3,90	14
31 Ιαν.	158,0	130,0	4,00	3,84	3,70	3,89	14
14 Feb.	185,0	130,0	4,00	3,72	3,65	3,80	14
28 Φεβ.	189,0	160,0	4,00	3,84	3,65	3,98	14
14 Μαρ.	268,0	200,0	4,00	3,65	3,64	3,80	14
28 Μαρ.	252,0	252,0	4,00	3,92	3,65	3,98	14
11 Απρ.	349,0	280,0	4,00	3,90	3,70	4,00	14
25 Απρ.	281,0	265,0	4,00	3,93	3,80	4,00	14
09 Μαΐου	289,5	280,0	4,00	3,96	3,89	4,00	14
23 Μαΐου	319,5	319,5	4,00	3,98	3,94	4,00	14

(1) Από τις 9 Οκτωβρίου 2001, οι κύριες πράξεις αναχρηματοδότησης για την απορρόφηση ρευστότητας διεξάγονται μέσω δημοπρασίας αποδοχής καταθέσεων.

Πίνακας 3**Επιτόκια της χρηματαγοράς**

(ποσοστά % ετησίως)

		Κύπρος					Ευροζώνη				
		Καταθέσεις μίας ημέρας	Καταθέσεις 2-7 ημέρες	Καταθέσεις ενός μηνός	Καταθέσεις 2-6 μήνες	Καταθέσεις 6-12 μήνες	Καταθέσεις μίας ημέρας	Καταθέσεις ενός μηνός	Καταθέσεις 3 μηνών	Καταθέσεις 6 μηνών	Καταθέσεις 12 μηνών
2001	Ιαν.	5,77	6,06	6,31	-	6,50	4,75	4,81	4,77	4,68	4,58
	Φεβ.	5,52	6,10	6,28	6,36	7,50	4,99	4,80	4,76	4,67	4,59
	Μαρ.	5,78	-	6,05	6,83	-	4,78	4,78	4,71	4,58	4,47
	Απρ.	6,40	6,10	6,39	-	-	5,06	4,79	4,69	4,57	4,49
	Μάιος	6,63	6,75	6,60	6,68	7,20	4,65	4,67	4,64	4,57	4,53
	Ιουν.	4,73	-	5,00	-	6,55	4,54	4,53	4,45	4,35	4,31
	Ιουλ.	4,94	4,88	5,95	-	6,50	4,51	4,52	4,47	4,39	4,31
	Αυγ.	4,33	4,60	4,85	5,84	-	4,49	4,46	4,35	4,22	4,11
	Σεπ.	3,97	4,55	5,19	6,10	-	3,99	4,05	3,98	3,88	3,77
	Οκτ.	3,71	4,10	4,78	-	-	3,97	3,72	3,60	3,46	3,37
	Νοεμ.	3,46	-	4,58	-	5,00	3,51	3,43	3,39	3,26	3,20
	Δεκ.	3,88	4,67	4,62	5,00	4,50	3,34	3,42	3,34	3,26	3,30
2002	Ιαν.	3,39	3,82	4,09	-	-	3,29	3,35	3,34	3,34	3,48
	Φεβ.	3,22	3,66	3,83	-	4,50	3,28	3,34	3,36	3,40	3,59
	Μαρ.	3,20	-	4,10	5,05	4,57	3,26	3,35	3,39	3,50	3,82
	Απρ.	3,29	-	4,10	5,10	-	3,32	3,34	3,41	3,54	3,86

Πηγές: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

Πίνακας 4**Ευρωπαϊκά επιτόκια εμπορικών τραπεζών***(ποσοστιαίες μονάδες σε ετήσιους όρους, μέσος όρος περιόδου)*

	Επιτόκια Καταθέσεων						Επιτόκια Δανεισμού			
	Μιας νύχτας	Με Συμφωνημένη Λήξη			Με Προειδοποίηση		Επιχειρήσεων		Νοικοκυριών	
		Μέχρι 1 χρόνο	Μέχρι 2 χρόνια	Πάνω από 2 χρόνια	Μέχρι 3 μήνες	Πάνω από 3 μήνες	Μέχρι 1 χρόνο	Πάνω από 1 χρόνο	Καταναλωτικά	Οικιστικά
2000 Μαρ.	0,73	2,96	2,96	4,28	2,07	3,33	6,07	5,85	9,56	6,10
Απρ.	0,76	3,04	3,05	4,28	2,09	3,44	6,24	6,00	9,64	6,12
Μαϊ.	0,78	3,26	3,26	4,45	2,13	3,65	6,41	6,16	9,72	6,30
Ιουν.	0,83	3,49	3,49	4,48	2,16	3,87	6,56	6,23	9,84	6,34
Ιουλ.	0,87	3,58	3,58	4,71	2,33	3,94	6,77	6,37	9,95	6,46
Αυγ.	0,89	3,67	3,67	4,75	2,36	4,06	6,81	6,44	10,00	6,51
Σεπ.	0,94	3,85	3,83	4,77	2,38	4,20	6,92	6,44	10,03	6,56
Οκτ.	0,97	3,96	3,96	4,76	2,40	4,14	7,13	6,60	10,15	6,57
Νοε.	0,99	4,04	4,03	4,77	2,47	4,25	7,16	6,63	10,20	6,56
Δεκ.	1,01	3,96	3,96	4,58	2,49	4,21	7,18	6,45	10,19	6,43
2001 Ιαν.*	1,01	3,88	3,88	4,39	2,52	4,01	7,19	6,40	10,32	6,29
Φεβ.	1,01	3,84	3,83	4,35	2,50	3,99	7,11	6,44	10,26	6,24
Μαρ.	1,02	3,82	3,82	4,32	2,50	3,99	7,04	6,32	10,22	6,18
Απρ.	1,03	3,76	3,76	4,26	2,50	3,91	7,07	6,34	10,25	6,14
Μαϊ.	1,01	3,75	3,74	4,27	2,48	3,91	7,03	6,34	10,22	6,17
Ιουν.	0,98	3,65	3,65	4,25	2,45	3,85	6,97	6,25	10,17	6,13
Ιουλ.	0,97	3,65	3,65	4,22	2,44	3,80	6,90	6,20	10,11	6,05
Αυγ.	0,96	3,59	3,59	4,14	2,40	3,68	6,89	6,19	10,16	5,96
Σεπ.	0,91	3,28	3,28	3,98	2,36	3,33	6,71	6,07	10,08	5,86
Οκτ.	0,84	3,06	3,06	3,84	2,29	3,01	6,46	5,82	9,99	5,65
Νοε.	0,78	2,84	2,83	3,65	2,19	2,75	6,31	5,71	9,87	5,48
Δεκ.	0,74	2,79	2,78	3,77	2,17	2,79	6,24	5,69	9,81	5,52
2002 Ιαν.	0,73	2,77	2,77	3,83	2,18	2,80	6,16	5,63	9,78	5,53
Φεβ.	0,74	2,78	2,79	3,95	2,16	2,91	6,14	5,76	9,81	5,61
Μαρ.	0,74	2,82	2,83	4,07	2,16	3,00	6,07	5,85	9,79	5,74

* Από 1 Ιανουαρίου 2001 τα στοιχεία αφορούν τη διευρυμένη ευρωζώνη

Πίνακας 5

Ημερολόγιο προγραμματισμένων ανακοινώσεων επιτοκίων 2002

	Ιαν.	Φεβ.	Μαρ.	Απρ.	Μάιος	Ιουν.	Ιουλ.	Αυγ.	Σεπ.	Οκτ.	Νοεμ.	Δεκ.
Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ¹	3 3,25	7 3,25	7 3,25	4 3,25	2 3,25	6	4	1	12	10	7	5
Τράπεζα της Αγγλίας ²	10 4,00	7 4,00	7 4,00	4 4,00	9 4,00	6	4	1	5	10	7	5
Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ ³	29/30 1,75		19 1,75		7 1,75	25/26		13	24		6	10
Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου ⁴	25 5,50	21 5,50		11 5,50	16 5,50	14	19		20	11	15	13

(1) Ελάχιστο επιτόκιο προσφοράς για repos

(2) Repo Rate

(3) Federal Funds Rate

(4) Επιτόκιο Lombard

Πίνακας 6**Ποσοστιαία Μεταβολή Δείκτη Τιμών Καταναλωτή κατά οικονομική κατηγορία (%)
2000 - 2002**

	Ετήσια		Ανά τρίμηνο			Απρ. 2001/ 2000	Μαρ. 2002/ 2001	Απρ. 2002/ 2001	Ιαν.-Απρ. 2001/ 2000	Ιαν.-Μαρ. 2002/ 2001	Ιαν.-Απρ. 2002/ 2001	Στάθμιση 1998=100
	2000	2001	2001 III	2001 IV	2002 I							
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ	4,14	1,97	1,62	2,36	2,58	1,74	2,36	2,65	1,75	2,58	2,60	100,00
A ΕΓΧΩΡΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	7,15	1,34	0,81	2,46	3,39	0,48	2,73	3,40	0,44	3,39	3,39	36,69
A.1 Γεωργικά	8,98	4,50	4,55	15,97	16,74	-3,04	12,78	12,00	-3,75	16,74	15,54	7,93
A.2 Βιομηχανικά	4,40	0,78	0,50	-0,48	0,93	1,73	0,92	1,75	1,05	0,93	1,14	27,24
A.2.1 βιομηχανικά, μη πετρελαιοειδή	2,45	0,10	0,46	0,95	1,60	-0,15	1,91	2,32	-1,00	1,60	1,79	22,91
A.2.2 κάσσιμα και υγραέριο	14,86	3,99	0,66	-6,73	-2,11	11,60	-3,60	-0,95	11,59	-2,11	-1,82	4,33
A.3 Ηλεκτρισμός	47,32	-3,23	-8,48	-8,94	-13,28	-2,19	-10,75	-7,09	9,16	-13,28	-11,82	1,52
B ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	2,13	0,47	-0,29	0,00	0,07	1,29	-0,01	-0,28	1,09	0,07	-0,02	22,20
B.1 Μηχανοκίνητα Οχήματα	3,78	0,55	-0,37	-0,76	0,35	1,51	0,17	-0,59	1,91	0,35	0,11	9,43
B.2 Άλλα Εισαγόμενα	0,93	0,41	-0,24	0,57	-0,14	1,12	-0,15	-0,05	0,47	-0,14	-0,12	12,77
Γ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	2,52	3,35	3,37	3,50	3,15	3,15	3,26	3,47	3,31	3,15	3,23	41,11
Πληθωρισμός Ευρωζώνης	2,3	2,5	2,6	2,2	2,5		2,5			2,5		
Υποκείμενος πληθωρισμός Κύπρου ¹	2,4	1,7	1,7	1,9	2,0	1,8	2,1	2,2	1,6	2,0	2,0	

1) Εξαιρουμένων των μεταβολών των τιμών των εξής κατηγοριών: A.1, A.2.2 και A.3

Πίνακας 7

**Σταθμισμένη επίδραση στη συνολική μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή κατά οικονομική κατηγορία (%)
2000 - 2002**

	Ετήσια		Ανά τρίμηνο			Απρ. 2001/ 2000	Μαρ. 2002/ 2001	Απρ. 2002/ 2001	Ιαν.-Απρ. 2001/ 2000	Ιαν.-Μαρ. 2002/ 2001	Ιαν.-Απρ. 2002/ 2001	Στάθμιση 1998=100
	2000	2001	2001 ΙΙΙ	2001 ΙV	2002 Ι							
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ	4,14	1,97	1,62	2,36	2,58	1,74	2,36	2,65	1,75	2,58	2,60	100,00
A ΕΓΧΩΡΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	2,63	0,51	0,31	0,94	1,26	0,18	1,02	1,28	0,17	1,26	1,27	36,69
A.1 Γεωργικά	0,69	0,36	0,36	1,27	1,31	-0,25	0,99	0,94	-0,31	1,31	1,21	7,93
A.2 Βιομηχανικά	1,21	0,21	0,14	-0,13	0,25	0,48	0,25	0,48	0,29	0,25	0,31	27,24
A.2.1 βιομηχανικά, μη πετρελαιοειδή	0,57	0,02	0,10	0,22	0,36	-0,04	0,43	0,53	-0,23	0,36	0,40	22,91
A.2.2 καύσιμα και υγράριο	0,64	0,19	0,03	-0,35	-0,10	0,51	-0,18	-0,05	0,52	-0,10	-0,09	4,33
A.3 Ηλεκτρισμός	0,73	-0,07	-0,19	-0,20	-0,30	-0,05	-0,23	-0,15	0,19	-0,30	-0,26	1,52
B ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	0,46	0,10	-0,06	0,00	0,01	0,27	0,00	-0,06	0,23	0,01	0,00	22,20
B.1 Μηχανοκίνητα Οχήματα	0,35	0,05	-0,03	-0,07	0,03	0,14	0,02	-0,05	0,17	0,03	0,01	9,43
B.2 Άλλα Εισαγόμενα	0,12	0,05	-0,03	0,07	-0,02	0,14	-0,02	-0,01	0,06	-0,02	-0,01	12,77
Γ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	1,05	1,37	1,38	1,42	1,31	1,28	1,35	1,43	1,35	1,31	1,34	41,11

Πίνακας 8

Ποσοστιαία μεταβολή Δείκτη Τιμών Καταναλωτή ανά κατηγορία προϊόντων (%)
2000-2002

	Ετήσια		Ανά τρίμηνο			Απρ. 2001/ 2000	Μαρ. 2002/ 2001	Απρ. 2002/ 2001	Ιαν.-Απρ. 2001/ 2000	Ιαν.-Μαρ. 2002/ 2001	Ιαν.-Απρ. 2002/ 2001	Στάθμιση 1998=100
	2000	2001	2001 III	2001 IV	2002 I							
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ	4,14	1,97	1,62	2,36	2,58	1,74	2,36	2,65	1,75	2,58	2,60	100,00
Τρόφιμα και μη αλκοολούχα ποτά	5,49	4,09	3,97	8,64	9,31	1,06	8,08	8,56	0,73	9,31	9,12	18,20
Αλκοολούχα ποτά και καπνός	8,16	2,79	1,61	1,30	0,98	4,50	1,03	1,32	4,08	0,98	1,07	1,78
Ένδυση και υπόδηση	-0,46	-6,75	-5,24	-2,12	-3,06	-7,84	-3,07	-3,67	-11,55	-3,06	-3,23	8,22
Στέγαση, ύδρευση, ηλεκτρισμός και υγραέριο	5,46	1,59	0,81	0,77	1,82	1,98	2,31	2,97	2,93	1,82	2,11	21,27
Επίπλωση, οικιακός εξοπλισμός, και προϊόντα καθαρισμού	1,47	0,15	-0,84	0,34	-1,21	1,07	-1,20	-1,49	0,49	-1,21	-1,28	7,08
Υγεία	6,18	5,41	4,81	5,05	4,30	4,91	4,38	6,18	5,74	4,30	4,77	4,92
Μεταφορές	5,70	2,29	0,83	-1,23	0,25	4,57	-0,21	-0,01	4,94	0,25	0,19	17,42
Επικοινωνίες	-10,36	1,73	6,04	4,85	-7,13	-2,06	-7,59	-7,58	-1,69	-7,13	-7,24	1,79
Αναψυχή και πολιτισμός	-0,20	-0,50	0,96	1,40	1,16	-2,18	1,04	1,01	-2,09	1,16	1,12	5,88
Εκπαίδευση	3,87	4,60	4,15	6,63	6,35	4,05	5,79	5,79	3,64	6,35	6,21	2,33
Εστιατόρια και ξενοδοχεία	5,80	6,00	5,43	3,96	3,30	6,80	3,29	3,26	7,83	3,30	3,29	6,07
Άλλα αγαθά και υπηρεσίες	4,16	3,97	3,16	2,95	3,03	4,66	3,42	3,65	5,17	3,03	3,19	5,04

Πίνακας 9

**Σταθμισμένη επίδραση στη συνολική μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή ανά κατηγορία προϊόντων (%)
2000-2002**

	Ετήσια		Ανά τρίμηνο			Απρ. 2001/ 2000	Μαρ. 2002/ 2001	Απρ. 2002/ 2001	Ιαν.-Απρ. 2001/ 2000	Ιαν.-Μαρ. 2002/ 2001	Ιαν.-Απρ. 2002/ 2001	Στάθμιση 1998=100
	2000	2001	2001 III	2001 IV	2002 I							
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ	4,14	1,97	1,62	2,36	2,58	1,74	2,36	2,65	1,75	2,58	2,60	100,00
Τρόφιμα και μη αλκοολούχα ποτά	0,99	0,75	0,72	1,57	1,70	0,19	1,48	1,56	0,14	1,70	1,67	18,20
Αλκοολούχα ποτά και καπνός	0,16	0,06	0,03	0,03	0,02	0,09	0,02	0,03	0,08	0,02	0,02	1,78
Ένδυση και υπόδηση	-0,04	-0,54	-0,39	-0,17	-0,21	-0,67	-0,22	-0,28	-0,95	-0,21	-0,23	8,22
Στέγαση, ύδρευση, ηλεκτρισμός και υγραέριο	1,17	0,34	0,18	0,17	0,40	0,43	0,50	0,64	0,64	0,40	0,46	21,27
Επίπλωση, οικιακός εξοπλισμός, και προϊόντα καθαρισμού	0,10	0,01	-0,06	0,02	-0,08	0,07	-0,08	-0,10	0,03	-0,08	-0,09	7,08
Υγεία	0,31	0,27	0,25	0,26	0,22	0,25	0,23	0,32	0,29	0,22	0,25	4,92
Μεταφορές	0,97	0,40	0,15	-0,22	0,04	0,78	-0,04	0,00	0,84	0,04	0,03	17,42
Επικοινωνίες	-0,17	0,03	0,09	0,06	-0,11	-0,03	-0,11	-0,11	-0,03	-0,11	-0,11	1,79
Αναψυχή και πολιτισμός	-0,01	-0,03	0,05	0,08	0,06	-0,12	0,06	0,05	-0,12	0,06	0,06	5,88
Εκπαίδευση	0,09	0,11	0,10	0,16	0,16	0,10	0,14	0,14	0,09	0,16	0,15	2,33
Εστιατόρια και ξενοδοχεία	0,36	0,38	0,35	0,25	0,22	0,42	0,21	0,21	0,48	0,22	0,21	6,07
Άλλα αγαθά και υπηρεσίες	0,21	0,20	0,16	0,15	0,16	0,23	0,18	0,19	0,26	0,16	0,16	5,04

Πίνακας 10**Αφίξεις και έσοδα απο τον τουρισμό πρώτο τρίμηνο (Q1) 2001 και 2002**

Χώρες	Αφίξεις		Αφίξεις		% μεταβολή	Έσοδα	Έσοδα	% μεταβολή
	2001 Q1	% μερίδιο	2002 Q1	% μερίδιο	Q1 2002/2001	£'000 2001 Q1	£'000 2002 Q1	Q1 2002/2001
Ηνωμένο Βασίλειο	140.097	49,1	140.808	53,2	0,51	52.481	57.194	8,98
Γερμανία	36.724	12,9	34.123	12,9	-7,08	11.666	12.128	3,96
Ελλάδα	16.636	5,8	15.479	5,8	-6,95	4.812	5.677	17,97
Σουηδία	5.268	1,8	4.163	1,6	-20,98	2.064	2.681	29,93
Νορβηγία	1.734	0,6	1.780	0,7	2,65	876	1.145	30,73
Φιλανδία	4.794	1,7	4.732	1,8	-1,29	1.587	1.293	-18,50
Δανία	2.676	0,9	4.121	1,6	54,00	1.183	1.964	66,07
Γαλλία	4.685	1,6	2.749	1,0	-41,32	1.698	1.274	-24,94
Ελβετία	4.762	1,7	3.933	1,5	-17,41	2.031	2.080	2,42
Ολλανδία	5.995	2,1	3.338	1,3	-44,32	1.949	1.381	-29,15
Βέλγιο	4.262	1,5	3.197	1,2	-24,99	1.389	1.088	-21,64
Αυστρία	3.356	1,2	3.313	1,3	-1,28	1.163	1.433	23,13
Ιταλία	2.742	1,0	1.475	0,6	-46,21	1.004	661	-34,14
Ιρλανδία	3.275	1,1	1.521	0,6	-53,56	1.249	641	-48,72
Ρωσία	14.523	5,1	10.579	4,0	-27,16	6.997	6.276	-10,30
Πολωνία	2.944	1,0	1.625	0,6	-44,80	n/a	n/a	n/a
Ουγγαρία	1.039	0,4	712	0,3	-31,47	n/a	n/a	n/a
Τσεχία	771	0,3	794	0,3	2,98	n/a	n/a	n/a
Άλλες ανατολικές χ	1.455	0,5	920	0,3	-36,77	1.685	1.437	-14,72
Άλλες ευρωπαϊκές	2.816	1,0	2.784	1,1	-1,14	n/a	n/a	n/a
Αραβικές χώρες	6.124	2,1	4.468	1,7	-27,04	3.500	3.164	-9,58
Χώρες Κόλπου	4.343	1,5	3.398	1,3	-21,76	n/a	n/a	n/a
Ισραήλ	5.456	1,9	7.436	2,8	36,29	1.394	2.447	75,56
Ην. Πολιτείες	3.417	1,2	3.065	1,2	-10,30	n/a	n/a	n/a
Καναδάς	1.011	0,4	951	0,4	-5,93	n/a	n/a	n/a
Ιαπωνία	196	0,1	120	0,0	-38,78	n/a	n/a	n/a
Άλλες χώρες	4.260	1,5	3.058	1,2	-28,22	5.086	5.612	10,33

Πηγή: Κ.Ο.Τ

Πίνακας 11**Επενδύσεις χαρτοφυλακίου: Αγορές μετοχών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου από μη κατοίκους**

(χιλιάδες λίρες)

Χώρα επενδυτή	2001	2001	2001	2001	2001	2001	2001	2001	2001	2001	2001	2001	2001	2002	2002	2002
		Ιαν.	Φεβ.	Μάρ.	Απρ.	Μάιος	Ιούν.	Ιούλ.	Αύγ.	Σεπ.	Οκτ.	Νοέμ.	Δεκ.	Ιαν.	Φεβ.	Μάρ.
Αίγυπτος	30,1	4,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	17,1	8,4	0,0	0,5	2,0
Αυστραλία	207,9	26,2	27,4	19,4	11,8	6,1	55,6	13,2	34,6	5,3	3,6	0,4	4,4	0,9	0,0	1,8
Αυστρία	210,4	0,0	174,8	13,6	0,2	21,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Βέλγιο	16,2	6,0	,7	0,0	0,0	5,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Βρετανικά Παρθένα Νησιά	175,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2	33,2	23,1	36,0	56,9	25,1	67,1	76,7	9,3
Γαλλία	68,9	0,0	68,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Γερμανία	260,4	56,8	24,2	35,1	53,7	52,7	19,7	9,3	2,1	0,0	0,0	3,6	3,3	15,6	0,0	4,8
Γεωργία	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Γιουγκοσλαβία	159,6	62,4	13,6	33,0	20,9	0,0	22,6	7,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,8	0,4
Ελβετία	25,6	0,0	0,0	0,0	11,8	6,4	1,7	3,5	0,0	0,0	0,0	2,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Ελλάδα	8.753,2	799,8	1.414,3	1.125,7	723,1	1.089,6	394,6	427,5	912,9	468,4	710,6	577,8	108,9	221,9	34,3	92,4
Ζάμπια	109,8	0,0	0,0	0,0	0,0	31,2	16,5	5,5	34,3	0,0	5,5	12,0	5,0	0,7	7,2	4,6
Ζιμπάμπουε	8,9	0,0	0,0	0,0	0,8	0,0	0,0	3,8	2,1	0,0	0,9	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Ην. Αραβικά Εμιράτα	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0	0,0
Ηνωμένες Πολιτείες	268,2	19,6	71,7	9,7	56,4	50,1	3,0	10,6	3,3	0,0	39,9	3,9	0,0	14,8	0,0	0,0
Ηνωμένο Βασίλειο	2.157,3	615,1	342,8	203,9	169,0	271,1	132,5	59,7	53,6	107,4	20,6	137,0	44,6	68,9	35,0	25,3
Ιορδανία	40,1	0,0	0,0	0,0	20,1	0,0	14,7	5,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ιράν	22,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,6	1,5	6,4	10,9	0,4	0,2	0,0	9,2
Ιρλανδία	112,3	7,7	0,0	55,9	35,8	6,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,4	2,3	2,4	0,0	0,0
Ισπανία	15,0	1,8	0,6	0,0	0,0	8,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ιταλία	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,2	0,0
Καναδάς	66,1	34,1	2,6	2,9	0,3	12,3	11,7	0,6	0,0	0,6	0,9	0,1	0,0	0,5	7,4	1,8
Κούβα	0,7	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Λετονία	39,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,6	0,0	0,0	0,0	4,8	23,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Λίβανος	10,9	0,0	0,6	0,0	7,6	2,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Λιβύη	0,7	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Μεξικό	22,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	22,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Μολδαβία	7,1	0,0	5,7	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Νότια Αφρική	664,9	18,0	32,5	18,0	11,9	41,8	8,0	28,4	58,4	117,1	26,5	235,6	68,6	139,1	122,7	61,8
Ολλανδία	3,5	0,0	2,6	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ουκρανία	522,0	48,2	30,0	26,1	54,7	59,3	58,6	55,4	29,1	36,6	10,6	98,4	14,9	14,6	0,0	0,6
Παναμάς	29,4	0,0	0,0	29,3	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ρωσία	949,7	312,4	116,6	78,1	17,6	105,6	41,2	26,6	48,7	35,2	45,0	41,3	81,5	22,1	3,0	0,6
Σαουδική Αραβία	174,7	0,0	0,0	19,5	10,4	18,8	0,0	6,8	41,7	77,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Συρία	5,0	0,0	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Τσεχία	4,4	0,0	0,0	0,0	0,0	4,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Φιλιππίνες	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Άγνωστης προέλευσης	118,9	32,0	44,7	13,7	0,0	23,5	1,2	0,0	3,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Σύνολο	15.265,8	2.044,7	2.384,7	1.686,2	1.206,2	1.817,3	794,6	688,5	1.261,6	872,7	915,9	1.226,0	367,3	569,9	291,9	214,7

Πίνακας 12**Επενδύσεις χαρτοφυλακίου: Πωλήσεις μετοχών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου από μη κατοίκους**
(χιλιάδες λίρες)

Χώρα επενδυτή	2001 ¹	2001	2001	2001	2001	2001	2001	2001	2001	2001	2001	2001	2001	2002	2002	2002
		Ιαν. ¹	Φεβ.	Μάρ.	Απρ.	Μάιος	Ιούν.	Ιουλ.	Αύγ.	Σεπ.	Οκτ.	Νοέμ.	Δεκ.	Ιαν.	Φεβ.	Μάρ.
Αίγυπτος	14,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,9	8,8	0,0	0,9	0,5
Αυστραλία	55,3	0,3	0,3	3,8	0,0	5,6	0,0	0,0	15,6	14,0	0,0	5,0	10,7	0,4	2,5	1,0
Αυστρία	27,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	27,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Βρετανικά Παρθένα Νησιά	201,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	37,8	15,0	44,7	22,8	9,1	51,4	20,9	39,6	0,1	0,0
Γαλλία	109,4	0,0	109,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Γερμανία	14,8	0,3	8,0	0,0	0,0	0,7	4,2	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Γιουγκοσλαβία	160,2	79,0	31,7	22,9	8,1	0,0	11,9	0,0	0,0	5,5	0,0	0,0	1,1	5,8	0,1	1,4
Ελβετία	453,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	27,5	176,2	59,1	152,9	30,5	7,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Ελλάδα	5.814,2	371,1	1.123,3	567,7	447,5	811,2	461,9	269,3	331,6	391,7	348,2	555,8	135,0	22,9	65,1	111,4
Ηνωμένες Πολιτείες	3.874,0	1,3	381,3	406,3	388,9	183,8	115,5	131,3	165,8	73,1	490,2	1.286,1	250,4	202,1	97,2	78,1
Ηνωμένο Βασίλειο	1.101,1	143,4	278,0	24,5	125,7	80,4	210,2	64,2	32,9	43,0	19,2	60,6	19,1	14,4	12,4	18,4
Ιράν	3,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,9	1,0	0,0	0,0	0,0
Ισπανία	5,5	0,0	0,0	0,0	0,0	5,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ιταλία	13,6	13,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Καναδάς	6,8	0,5	1,7	1,7	0,3	0,0	2,2	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Κούβα	0,4	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Λετονία	7,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,4	0,5	0,0	4,9	1,8	0,0
Λίβανος	2,2	0,0	2,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Λιβύη	0,7	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Μολδαβία	5,8	0,0	5,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Νότια Αφρική	367,3	0,0	0,1	0,0	0,0	0,3	0,0	1,0	44,1	36,0	165,3	20,1	100,6	46,8	157,3	9,2
Ολλανδία	2,9	0,0	1,9	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ουκρανία	46,3	0,0	0,0	0,0	0,0	9,2	17,5	0,4	11,5	0,0	0,0	1,3	6,4	1,7	0,0	0,0
Ρωσία	602,9	347,1	139,5	56,7	0,0	0,2	0,1	0,2	0,3	5,0	20,1	10,6	23,2	23,2	9,8	2,6
Συρία	2,0	0,0	0,0	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Φιλιππίνες	21,1	5,6	0,0	0,0	15,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Άγνωστης προέλευσης	3,9	0,2	1,6	2,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Total	12.920,1	962,3	2.085,9	1.086,6	988,0	1.097,0	888,8	659,0	706,1	771,8	1.090,2	2.007,4	577,1	361,7	347,3	222,6

(1) Τα στοιχεία για τις πωλήσεις τον Ιανουάριο 2001 καλύπτουν μόνο την περίοδο 17.01.2001 to 31.01.2001.

Πίνακας 13**Τραπεζικά επιτόκια**

(ποσοστά % ετησίως)

	Δανειστικά επιτόκια ^{1,2}					Επιτόκια καταθέσεων ^{1,3}		
	Επιχειρήσεις: παρατράβηγμα εντός ορίων	Επιχειρήσεις: δάνεια με εξασφάλιση	Προσωπικά δάνεια με εξασφάλιση	Στεγαστικά: Με ασφάλεια ζωής	Πιστωτικές κάρτες	Τρεχούμενοι Λογαριασμοί	Καταθέσεις με προειδοποίηση 3 μήνες - πάνω από ΛΚ5.000	Καταθέσεις προθεσμίας ενός χρόνου - πάνω από ΛΚ5.000
2001 Ιαν.	7,90	7,90	8,95	8,70	10,50	2,00	5,25	6,50
Φεβ.	7,90	7,90	8,95	8,70	10,50	2,00	5,25	6,50
Μαρ.	7,90	7,90	8,95	8,70	10,50	2,00	5,25	6,50
Απρ.	7,90	7,90	8,95	8,70	10,50	2,00	5,25	6,50
Μαΐος	7,90	7,90	8,95	8,70	10,50	2,00	5,25	6,50
Ιουν.	7,90	7,90	8,95	8,70	10,50	2,00	5,25	6,50
Ιουλ.	7,90	7,90	8,95	8,70	10,50	2,00	5,25	6,50
Αυγ.	7,40	7,40	8,45	8,20	10,00	1,50	4,75	6,00
Σεπτ.	6,90	6,90	7,95	7,70	9,70	1,00	4,25	5,40
Οκτ.	6,90	6,90	7,95	7,70	9,70	1,00	4,25	5,40
Νοεμ.	6,40	6,40	7,45	7,20	9,00	0,50	3,75	4,90
Δεκ.	7,10	7,10	7,95	7,00	9,00	0,90	4,00	4,95
2002 Ιαν.	7,10	7,10	8,05	7,00	10,00	0,90	4,00	4,95
Φεβ.	7,10	7,10	8,10	7,10	10,50	0,95	4,05	4,95
Μαρ.	6,80	7,15	7,90	7,15	10,50	0,95	4,05	4,80
Απρ.	6,80	7,15	7,90	7,15	10,50	0,95	4,05	4,80

(1) Τα επιτόκια αναφέρονται στα ισχύοντα τέλος του μήνα.

(2) Για την περίοδο Ιανουαρίου 2001 - Νοεμβρίου 2001, τα στοιχεία αναφέρονται στο μέσο όρο των ελαχίστων επιτοκίων που χρεώνουν οι τρεις μεγαλύτερες τράπεζες στις αντίστοιχες κατηγορίες δανείων. Μετά το Δεκέμβρη του 2001, τα στοιχεία αναφέρονται στο μέσο όρο των αντιπροσωπευτικών επιτοκίων που χρεώνουν οι τρεις μεγαλύτερες τράπεζες, στις αντίστοιχες κατηγορίες δανείων, όπως αυτά έχουν υποδειχθεί από τις τράπεζες.

(3) Τα στοιχεία αναφέρονται στο μέσο όρο των αντιπροσωπευτικών επιτοκίων για κάθε κατηγορία καταθέσεων όπως αυτά έχουν υποδειχθεί από τις τρεις μεγαλύτερες τράπεζες.